

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.293/16/2024.

A tanács tagjai: Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Dr. Szathmári Réka közbeszerzési biztos

A kérelmező/ajánlatkérő: Budapest Vásárcsarnokai Kft.
(Budapest, Kőrösy József u. 7-9.)

A kérelmező/ajánlatkérő képviselője: Dr. Molnár Judit Ügyvédi Iroda
Dr. Molnár Judit ügyvéd
(Budapest, Balaton u. 25. IV.4.)

Az I. r. kérelmezett: E.ON Energiamegoldások Kft.
(Budapest, Váci út 17.)

Az I. r. kérelmezett képviselője: Szecskay Ügyvédi Iroda
Dr. Wellmann György és Dr. Szabó Emil
ügyvédek
(Budapest, Kossuth tér 16-17.)

A II. r. kérelmezett: E2 Hungary Zrt.
(Budapest, Infopark sétány 1.)

A II. r. kérelmezett képviselője: Süvöltős Ügyvédi Iroda
Dr. Süvöltős András ügyvéd
(Budapest, Zólyomi út 19.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: „BUDAPEST VÁSÁRCSARNOKAI Kft. és 2 db felhasználási helye részére földgáz energia szállítása” - keretmegállapodás alapján versenyújranyítás, 102.575.508.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság – a Fővárosi Törvényszék a Kúria Kfv.V.37.745/2023/14. számú ítéletével hatályában fenntartott 103.K.704.051/2022/22. számú ítélete alapján lefolytatott új jogorvoslati eljárásban – a hivatalbóli kiterjesztés körében megállapítja, hogy az I. és II. r. kérelmezett (a továbbiakban együtt: kérelmezettek) megsértették a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 2. § (1) és (3) bekezdéseit.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem tekintetében a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A Döntőbizottság a kérelmezettekkel szemben kérelmezettenként – külön-külön – 1.000.000.- Ft, azaz egymillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a kérelmezetteket, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítsék.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a határozat kézbesítését követő 8 napon belül térítsen vissza a kérelmező részére 512.878.-Ft, azaz ötszáztizenkétezer-nyolcszázhetvennyolc forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető rendelkezése ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő. A határozat érdemi része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság (a továbbiakban: KEF) Földgáz energia beszerzés központosított 2022/2023 tárgyban ajánlati felhívást tett közzé a „II.1.4.) a 168/2004. (V. 25.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó, illetve a központosított közbeszerzési eljáráshoz önként csatlakozó intézmények részére általános felhasználási célú földgáz energia központosított beszerzése 2021-2022-es gázévre (a 2021. október 1. gáznapi kezdetétől 6:00 órától – a 2022. október 1. 6:00 óráig gáznapi végéig terjedő időszak) és 2022-2023-as gázévre (a 2022. október 1. gáznapi kezdetétől 6:00 órától – a 2023. október 1. 6:00 óráig gáznapi végéig terjedő időszak)” tárgyban. Az ajánlati felhívás 2020. december 21-én került feladásra, az 2020. december 24-én jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2020/S 251-628376 szám alatt (EKR001334612020). A keretmegállapodást a KEF maximum 5 ajánlattevővel kívánta megkötni.

A felhívás II.2.4) pontjában a közbeszerzés ismertetése körében rögzítésre került, hogy „Keretmegállapodás megkötése a központosított közbeszerzési rendszerről, valamint a központi beszerző szervezet feladat- és hatásköréről szóló 168/2004. (V. 25.) Korm. rendelet I. fejezete szerinti Intézményi kör részére Általános felhasználási célú földgáz energiával történő ellátása érdekében.

Mennyiség: A Kbt. 18. § (1) bekezdése alapján a keretmegállapodás teljes időtartama alatt kötendő szerződések becsült legmagasabb összmenyisége (energiatartalom alapján): 11,7 milliárd kWh.

Ajánlatkérő (továbbiakban: AK) a Közbeszerzési Dokumentumokban (továbbiakban: KD) ismerteti a műszaki feltételeket.

A keretmegállapodás 2. részében megvalósítandó konkrét beszerzések keretében megkötött egyedi szerződéseknek magába kell foglalnia a Földgáz termék árát, a rendszerhasználati díjat (Kapacitás díjat és a Forgalmi díjat) és rendszerhasználati díjak és a földgázvásárláshoz kapcsolódó államilag előírt, az AK terhére eső költségek, díjak, adók és más járulékok teljes körű elszámolását is.

A szállított földgáznak meg kell felelnie a 19/2009. (I.30.) Korm. rendelet 11. számú mellékletében foglaltaknak. A meghatározott mennyiségeket az MSZ 1648:2016 szabvány szerint 15°C és 101 325 Pa referencia körülményeken kell értelmezni m³-ben (gnm³). További részletes kifejtést a KD műszaki leírás része tartalmaz.

AK a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 114. § (1) bekezdésének e) pontja alapján felhívja a figyelmet, hogy a földgáz-energia kereskedelem engedélyköteles tevékenység, ennek megfelelően nem lehet ajánlattevő azon gazdasági szereplő, amely nem rendelkezik földgáz energia kereskedelemre vonatkozó engedéllyel.

(Az engedély fenn álltát Ajánlatkérő a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal nyilvántartásában ellenőrzi) az engedély hiánya vagy annak érvénytelensége az ajánlat Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségét vonja maga után.)

A felhívás II.2.7.) pontja szerint a keretmegállapodás 2021. április 2. napjától 2024. január 31. napjáig terjedő időszakra kerül megkötésre.

A felhívás VI.3) További információk 12. pontjában rögzítésre került, hogy „AK a Kbt. 104.§ (3) bekezdés szerint megjelöli, hogy a Kbt. 105. § (2) bekezdés c) pontja szerinti KM megkötésére irányuló eljárást folytat le. Ennek eredményeképpen a KM-ban meghatározott feltételek szerint az intézmény általi közvetlen verseny újrainyitását követő egyedi szerződéskötés útján kerülhet sor az adott közbeszerzés megvalósítására.”

A keretmegállapodás 2021. március 22. napján a kérelmezettekkel, az MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.-vel, a MET Magyarország Energiakereskedő Zrt.-vel és az Alteo Energiakereskedő Zrt.-vel került megkötésre. A keretmegállapodás azonosító száma: KM01GE2223.

A keretmegállapodásban rögzítésre került, hogy az a Kbt. 105. § (2) bekezdés c) pontja szerinti keretmegállapodás.

A keretmegállapodás IV. A keretmegállapodás tárgya, időtartama fejezete 1. pontja rögzíti, hogy „A keretmegállapodás tárgya az 1. számú mellékletben meghatározott műszaki tartalomnak megfelelő vezetékes földgáz (a továbbiakban: földgáz”) Intézmények felhasználási helyein történő biztosítása egyedi szerződések (mint földgáz adásvételi szerződések) megkötésével.

Ugyanezen fejezet 3. pontja az alábbiakat rögzíti: „Konkrét teljesítési kötelezettséget az Intézmény által a Portálon keresztül lefolytatott, a verseny újrainyitása eredményeként megkötött egyedi szerződés keletkeztet. Az egyedi szerződés mintáját a keretmegállapodás 3. számú melléklete tartalmazza. Az egyedi szerződés tartalmát az Intézmény és Kereskedő a Kr.-ben és a keretmegállapodásban foglaltak sérelme nélkül és azzal összhangban állapíthatja meg. A keretmegállapodás alapján a keretmegállapodás teljes időtartama alatt Kereskedő arra vállal kötelezettséget, hogy valamely Intézmény egyedi szerződésben rögzített felhasználási helyein az egyedi szerződésben rögzített feltételekkel létrejött földgáz energia értékesítésére vonatkozó szerződést szerződésszerűen teljesíti, ennek keretében földgáz energiát értékesít az adott intézmény részére”.

A keretmegállapodás VI.1.12. pontja rögzíti, hogy „A jelen keretmegállapodás alapján lefolytatandó beszerzések (a közbeszerzési eljárás 2. része) lebonyolítására vonatkozó előírásokat a keretmegállapodás II. fejezete és a 3. számú melléklete, valamint a Portál tartalmazza”.

A keretmegállapodás VII.3. pontja a Közbeszerzési Vevőszolgálattal kapcsolatos. Aszerint „A közbeszerzési vevőszolgálat feladatai különösen: [...] a verseny újranyitás során ajánlatadás”.

A keretmegállapodás X. kötbér, adatszolgáltatási biztosíték pontja egyrészt előírja a keretmegállapodásos eljárás 2. részében megkötött szerződések kapcsán késedelmi, hibás teljesítési valamint meghiúsulási kötbér fizetésének kereskedő általi vállalását, továbbá a 2.1. pont előírja „Kereskedő a keretmegállapodásban meghatározott adatszolgáltatási és egyéb – Beszerző felé fennálló – kötelezettségei teljesítésének biztosítása érdekében keretmegállapodás aláírásáig adatszolgáltatási biztosítékot (5. számú melléklet) bocsát a Beszerző rendelkezésére. Az adatszolgáltatási biztosíték mértéke 10.000.000,- Ft, azaz tízmillió magyar forint”. A 2.2. pont értelmében „Amennyiben az adatszolgáltatási kötelezettségnek Kereskedő nem tesz eleget, illetve késve, hiányosan vagy pontatlanul tesz eleget, abban az esetben Beszerző jogosult az adatszolgáltatási biztosítékot lehívni az alábbiak szerint:

I. Beszerző jogosult az adatszolgáltatási biztosíték 25%-át lehívni, ha [...]

4.Kereskedő a keretmegállapodásos eljárás második szakaszában verseny újranyitás esetében indokolatlanul nem nyújt be ajánlatot (Intézmény értesítése vagy a Portál verseny újranyitás/írásbeli konzultáció adatlapja alapján 2. alkalom esetén);

5.Kereskedő a keretmegállapodásos eljárás második szakaszában a verseny újranyitását követően kihirdetett nyertesként az egyedi szerződést nem köti meg, kivéve a Kbt. 131. § (9) bekezdés szerinti esetkör igazolt bekövetkezését (Intézmény értesítése vagy a Portál verseny újranyitás/írásbeli konzultáció adatlapja alapján 2. alkalom esetén); [...]

7.Kereskedő verseny újranyitás esetében nem ad választ az eljárás második részét lebonyolító szervezet által megküldött felkérésre (pl. hiánypótlást, indokolást stb.) (legalább 2 Intézmény értesítése alapján legalább 1-1 alkalommal);

II. Beszerző jogosult az adatszolgáltatási biztosíték 50%-át lehívni, ha

4.Kereskedő a keretmegállapodásos eljárás második szakaszában verseny újranyitás esetében indokolatlanul nem nyújt be ajánlatot (Intézmény értesítése vagy a Portál verseny újranyitás/írásbeli konzultáció adatlapja alapján 3. alkalom esetén);

5.Kereskedő a keretmegállapodásos eljárás második szakaszában a verseny újranyitását követően kihirdetett nyertesként az egyedi szerződést nem köti meg, kivéve a Kbt. 131. § (9) bekezdés szerinti esetkör igazolt bekövetkezését (Intézmény értesítése vagy a Portál verseny újranyitás/írásbeli konzultáció adatlapja alapján 3. alkalom esetén); [...]

7.Kereskedő verseny újranyitás esetében nem ad választ az eljárás második részét lebonyolító szervezet által megküldött felkérésre (pl. hiánypótlást, indokolást stb.) (legalább 2 Intézmény értesítése alapján legalább 2-2 alkalommal);

XI.2. A keretmegállapodás megszűnése, megszüntetése pontja releváns rendelkezései a következők:

1.5. Beszerző a felmondás jogát gyakorolhatja különösen mindazon esetekben, amelyek során az adatszolgáltatási biztosíték lehívására került sor.[...]

A keretmegállapodás tekintetében a Beszerző részéről a belátásától függő azonnali hatályú felmondásnak, és a felmondás jogkövetkezményei alkalmazásának – különösen az alábbi súlyos szerződésszegésnek minősülő esetekben – akkor van helye, ha:

4.Kereskedő a keretmegállapodásos eljárás második szakaszában verseny újranyitás esetében indokolatlanul nem nyújt be ajánlatot (Intézmény értesítése vagy a Portál verseny újranyitás/írásbeli konzultáció adatlapja alapján 4. alkalom esetén);

5.Kereskedő a keretmegállapodásos eljárás második szakaszában a verseny újraindítását követően kihirdetett nyertesként az egyedi szerződést nem köti meg, kivéve a Kbt. 131. § (9) bekezdés szerinti esetkör igazolt bekövetkezését (Intézmény értesítése vagy a Portál verseny újraindítás/írásbeli konzultáció adatlapja alapján 4. alkalom esetén); [...]

7.Kereskedő verseny újraindítás esetében nem ad választ az eljárás második részét lebonyolító szervezet által megküldött felkérésre (pl. hiánypótlást, indokolást stb.) (legalább 2 Intézmény értesítése alapján legalább 3-3 alkalommal);

A keretmegállapodás 3. melléklete a Verseny újraindítás a Portálon címet viselte. Abban rögzítésre került, hogy „Kereskedő köteles minden ajánlattételi felhívásra ajánlatot benyújtani”.

A keretmegállapodás mellékletét képezte az Egyedi szerződés (minta). A mintaszerződés fejléce szerint a szerződés a „Felhasználó, mint ajánlatkérő által lebonyolított verseny újraindítás, mint közbeszerzési eljárás második része alapján” jött létre.

2. A keretmegállapodás módosítására három alkalommal került sor.

A keretmegállapodás első módosításáról 2021. november 5-én az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2021/S 215-565494 azonosító számon megjelent tájékoztató releváns részei a következők:

„A módosítások ismertetése

A módosítások jellege és mértéke (a szerződés esetleges korábbi módosításainak feltüntetésével együtt):

- A Keretmegállapodás 1. sz mellékletében foglalt keretmegállapodásos maximum ár indexálása az eddigi havi egy alkalomról havi kétszeri alkalomra változik. Az első periódus a tárgyhónap 1. napjától a tárgyhónap 15. napjáig tartó rész, a második periódus a tárgyhónap 16. napjától a (tárgy)hónap utolsó napjáig tartó rész.

- A Keretmegállapodásban, annak mellékleteiben, az egyedi szerződés mintában, ahol „havi keretmegállapodásos (maximum) ár (GE22max, GE23max)” szerepel ott a módosítást követően az „aktuális keretmegállapodásos (maximum) ár (GE22max, GE23max)”-at kell érteni.

- A „keretmegállapodásos (maximum) ár (GE22max, GE23max)” meghatározásával kapcsolatos előírás a (tárgy)hónap első napját, mint referencia időpontot határozta meg, ott a módosítást követően referencia időpontnak számít a (tárgy)hónap első napja és a (tárgy)hónap 16. napja is. (többek között tőzsdei árak lekérdezése, az árfolyamok lekérdezése, ármódosítás benyújtásával és elfogadásával kapcsolatos határidők esetében is)

- A Keretmegállapodásban, annak mellékleteiben, az egyedi szerződés mintában, ahol a „keretmegállapodásos (maximum) ár (GE22max, GE23max) tekintetében a „havi”, „hónapról hónapra”, stb. gyakoriság szerepel ott a jelen módosításban foglalt gyakoriságot kell érteni.

- Jelen módosításban foglalt gyakoriság kezelést 6 hónap múlva (2022. április 18 - 22 időszakban) felülvizsgálják.

- A „keretmegállapodásos (maximum) ár (GE22max, GE23max)” meghatározás gyakoriság későbbi változása nem igényli a keretmegállapodás újabb módosítását.

- A keretmegállapodás-módosítás hatályba lépése: 2021. október 21.

VII.2.2) A módosítás okai

Módosítási igény olyan körülmények miatt, amelyet a kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő nem láthatott előre (a 2014/23/EU irányelv 43. cikke (1) bekezdésének c) pontja, a

2014/24/EU irányelv 72. cikke (1) bekezdésének c) pontja, a 2014/25/EU irányelv 89. cikke (1) bekezdésének c) pontja)

A módosítás szükségességét indokló körülmények ismertetése, és e körülmények előre nem látható jellegének magyarázata:

- A földgáz energia tőzsdei ára - részben a COVID-19 vírus járványügyi veszélyhelyzet miatt bekövetkezett gazdasági körülmények miatt - olyan mértékben változik, hogy a keretmegállapodásban foglalt árkövetés gyakorisága nem biztosítja az eljárás második részében - az intézmények beszerzései során - az érvényes (gazdaságilag megalapozott és vállalható) ajánlattétel lehetőségét.
- A módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét. A keretmegállapodás alapján Kereskedők továbbra is az általános felhasználási célú földgáz energia termék szállítását biztosítják a központosított közbeszerzési rendszer hatálya alá tartozó kötelezett és ahhoz önként csatlakozó intézmények részére.
- A jelen módosítás következtében kialakuló árváltozás (ellenérték növekedés) nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át, figyelemmel arra, hogy az árrés (S) a jelen módosítással nem változik.
- A szerződésben (keretmegállapodásban) meghatározott keretmennyiség növelésére nem kerül sor.
- A keretmegállapodás működőképessége, teljesíthetősége, a központosított közbeszerzési rendszer hatálya alá tartozó intézmények folyamatos ellátása kiemelt kormányzati és nemzetgazdasági érdek.”

A második módosításról az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2022. március 2. napján 2022/S 043-111525 számon megjelent tájékoztató - egyebek mellett - az alábbiakat rögzíti:

VII.2.1) A módosítások ismertetése

„A módosítások jellege és mértéke (a szerződés esetleges korábbi módosításainak feltüntetésével együtt):

- A Keretmegállapodás IV. A Keretmegállapodás Tárgya, Időtartama fejezetének 5. pont 1. bekezdése a következőre változik:

„A keretmegállapodás időtartama (azaz hatálya) a keretmegállapodás hatálybalépésétől a keretmennyiség kimerüléséig, de legfeljebb 2024. január 31. naptári nap 24:00 órai időtartamig áll fenn. A keretmegállapodás határozott időtartamából az első időszak (ami a keretmegállapodás hatályba lépésétől a 2023. október 01. gáznap 6:00 óráig terjedő idő) az ún. „aktív időtartam”, amikor a keretmegállapodásra hivatkozással egyedi szerződés köthető, valamint az egyedi szerződések teljesítése történhet, a második időszak (2023. október 01. gáznap 06:00 órától 2024. január 31. naptári nap 24:00 óráig terjedő idő) az ún. „elszámolási időtartam”, mely során kizárólag a Beszerző felé történő adatszolgáltatás nyújtható, értékesítés vagy megkötött szerződés teljesítése már nem történhet. A keretmegállapodás alapján megkötött egyedi szerződés teljesítési ideje a 2021-2022 és/vagy a 2022-2023 gázév időszakára eshet.”

- A Keretmegállapodás VI. Teljesítés, Termékváltás, Szavatosság fejezetének 1.3 alpontja a következőre változik:

„1.3 A teljesítés határideje: az egyedi szerződésben meghatározott időtartam. Az egyedi szerződés végdatumának igazodnia kell a gázév végéhez, a 2022. október 01. 06:00 órához, vagy 2023. október 01. 06:00 órához.

A teljesítés nem haladhatja meg a 2023. október 01. 06:00 órát, azaz az aktív időtartam utolsó gáznapjának a végét.”

- A Keretmegállapodás 3. sz mellékletében törlésre kerül, az Intézmény ajánlattételi felhívásában megadandó kötelező adatok közül az a feltétel, mely szerint „(az egyedi szerződés nem lehet rövidebb, mint 12 hónap)”.

- A Keretmegállapodás-módosítás hatályba lépése: 2022. február 23.

VII.2.2) A módosítás okai

Módosítási igény olyan körülmények miatt, amelyet a kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő nem láthatott előre (a 2014/23/EU irányelv 43. cikke (1) bekezdésének c) pontja, a 2014/24/EU irányelv 72. cikke (1) bekezdésének c) pontja, a 2014/25/EU irányelv 89. cikke (1) bekezdésének c) pontja)

A módosítás szükségességét indokló körülmények ismertetése, és e körülmények előre nem látható jellegének magyarázata:

- A földgáz energia tőzsdei ára - részben a COVID-19 vírus járványügyi veszélyhelyzet miatt bekövetkezett gazdasági körülmények miatt - olyan mértékben változik, hogy nem minden esetben biztosítja az eljárás második részében - az intézmények beszerzései során - az érvényes (gazdaságilag megalapozott és vállalható) ajánlattétel lehetőségét. Ezért szükséges, hogy az intézmények 12 hónapnál rövidebb időszakokra is tudjanak szerződni.

- A Módosítás nem változtatja meg a Keretmegállapodás általános jellegét. A Keretmegállapodás alapján a Kereskedők továbbra is az általános felhasználási célú földgáz energia termék szállítását biztosítják a központosított közbeszerzési rendszer hatálya alá tartozó kötelezett és ahhoz önként csatlakozó intézmények részére.

- A jelen Módosítás következtében kialakuló árváltozás (ellenérték növekedés) nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át, figyelemmel arra, hogy az árrés (S) a jelen módosítással nem változik.

- A Keretmegállapodásban meghatározott keretmennyiség növelésére nem kerül sor.

- A Keretmegállapodás működőképessége, teljesíthetősége, a központosított közbeszerzési rendszer hatálya alá tartozó intézmények folyamatos ellátása kiemelt kormányzati és nemzetgazdasági érdek.”

A harmadik módosításról az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2022. június 7. napján 2022/S 108-305084 számon megjelent tájékoztatóban - egyebek mellett - az alábbiak szerepelnek:

VII.2.1) A módosítások ismertetése

„A módosítások jellege és mértéke (a szerződés esetleges korábbi módosításainak feltüntetésével együtt):

- A Keretmegállapodás VII. Kapcsolattartás, Adatszolgáltatás, Közbeszerzési Vevőszolgálat fejezetének 2. 21 pontja a következőre változik:

„A Portál üzemzavara esetén a keretmegállapodásos (maximum) árral kapcsolatos feltöltési cselekményeket a Portál üzemzavarának elhárulását követő munkanap 15:00 óráig kell elvégezni. A keretmegállapodásos (maximum) árral kapcsolatos referencia értékek figyelembevételi időpontjai változatlanok (AVM Austrian CEGH VTP Gas Futures riport és MNB).”

- A keretmegállapodás maximum ár (GE22max; GE23max) meghatározása a <https://www.theice.com/marketdata/reports/159> linken található AVM Austrian CEGH VTP Gas Futures riport tőzsdei adatai alapján történik. A keretmegállapodásban meghatározott maximum ár (GE22max; GE23max) meghatározásának menete, gyakorisága egyebekben változatlan marad.

- A Keretmegállapodásban, mellékleteiben, ahol a „TFM-Dutch TTF Natural Gas Base Load Futures”, „TTF Natural Gas” stb. szerepel ott a jelen módosításban meghatározott AVM Austrian CEGH VTP Gas Futures Osztrák tőzsde adatait kell érteni.

- A Keretmegállapodás-módosítás hatályba lépése: 2022. május 26.

VII.2.2) A módosítás okai

Módosítási igény olyan körülmények miatt, amelyet a kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő nem láthatott előre (a 2014/23/EU irányelv 43. cikke (1) bekezdésének c) pontja, a

2014/24/EU irányelv 72. cikke (1) bekezdésének c) pontja, a 2014/25/EU irányelv 89. cikke (1) bekezdésének c) pontja)

A módosítás szükségességét indokló körülmények ismertetése, és e körülmények előre nem látható jellegének magyarázata:

- A földgáz energia tőzsdei ára - részben az ukrán-orosz konfliktus miatt bekövetkezett gazdasági körülmények miatt - olyan mértékben változik, hogy nem minden esetben biztosítja az eljárás második részében - az intézmények beszerzései során - az érvényes (gazdaságilag megalapozott és vállalható) ajánlattétel lehetőségét. Ezért szükséges, hogy a tőzsdei alapon történő keretmegállapodás maximum ár meghatározása a Holland TFM-Dutch TTF Natural Gas Base Load Futures tőzsdei adatok helyett az Osztrák AVM Austrian CEGH VTP Gas Futures tőzsde adatai alapján kerüljön meghatározásra.

- A Módosítás nem változtatja meg a Keretmegállapodás általános jellegét. A Keretmegállapodás alapján a Kereskedők továbbra is az általános felhasználási célú földgáz energia termék szállítását biztosítják a központosított közbeszerzési rendszer hatálya alá tartozó kötelezett és ahhoz önként csatlakozó intézmények részére.

- A jelen Módosítás következtében kialakuló árváltozás (ellenérték növekedés) nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át, figyelemmel arra, hogy az árrés (S) a jelen módosítással nem változik.

- A Keretmegállapodásban meghatározott keretmennyiség növelésére nem kerül sor.

- A Keretmegállapodás működőképessége, teljesíthetősége, a központosított közbeszerzési rendszer hatálya alá tartozó intézmények folyamatos ellátása kiemelt kormányzati és nemzetgazdasági érdek.

VII.2.3)Áremelkedés

A módosításokat megelőző aktualizált teljes szerződéses érték (figyelembe véve az esetleges korábbi szerződés módosításokat és árkiigazításokat, valamint – a 2014/23/EU irányelv esetében – az érintett tagállamban érvényesülő átlagos inflációt)

Érték áfa nélkül: 140 000 000 000.00 HUF

Teljes szerződéses érték a módosítást követően

Érték áfa nélkül: 140 000 000 000.00 HUF”

3. A kérelmező 2022. május 31-én jelentette be önkéntes csatlakozását a központosított közbeszerzési rendszerhez, amely 2022. június 2-án került elfogadásra.

4. A kérelmező a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság által működtetett elektronikus rendszeren keresztül 2022. július 8. napján indította meg a keretmegállapodásos eljárás második – jelen jogorvoslati eljárással érintett – részét az ajánlattételi felhívás mind az öt, keretmegállapodást megkötő gazdasági szereplő részére történt megküldésével.

A felhívás releváns rendelkezései a következők voltak.

A felhívás 1. pontja szerint az ajánlatkérő a kérelmező.

A felhívás 4. A közbeszerzés tárgya körében rögzítésre került:

„A keretmegállapodásos eljárás második része keretében, verseny újranyitással lebonyolított közbeszerzési eljárás eredményeként kötendő Teljes ellátás alapú földgáz energiaszerződés a „BUDAPEST VÁSÁRCSARNOKAI Kft. 2 db felhasználási helye részére földgáz energia szállítása” tárgyban 2022.10.01. 06.00 CET - 2023.10.01. 06.00 CET közötti időszakban 2.564.283 kWh mennyiségben (1.972.525 kWh + 591.758 kWh (30 %) opciós mennyiség) a Műszaki Leírásban részletesen meghatározottak szerint. A fogyasztási helyek részletes adatait

a jelen Ajánlattételi Felhívás M3. számú mellékleteként kiadott ajánlati_artablazat_KM_2_reszeben_23.xlsx dokumentum tartalmazza.”

A felhívás 11. Ajánlat benyújtásának módja pontjában rögzítésre került, hogy „A közbeszerzési eljárásban az ajánlat írásban, egy példányban, elektronikusan a KKP-n keresztül, annak felületén nyújtható be az Ajánlattételi Felhívás 9.) pontjában meghatározott ajánlattételi határidő lejártáig (nem elég a feltöltés megkezdése!) Az ajánlatnak egy fájl kell tartalmaznia, mely a Felolvasó lap és nyilatkozatok, elektronikusan aláírva pdf. formátumban Az ajánlatnak az ajánlattételi határidő lejártának időpontjáig kell elektronikusan beérkeznie. Az elektronikusan megküldött dokumentumok beérkezésének tényéről, továbbá a beérkezett dokumentum nevééről, méretéről és SHA256 lenyomatáról a KKR automatikusan elektronikus e-mail visszaigazolást küld”.

20.3. Ajánlat elkészítésének formai követelményei (az ajánlattal, a benyújtandó nyilatkozattal, dokumentumokkal kapcsolatos informatikai követelmények)

a) Ajánlattevőknek kötelező minden beadott dokumentumot cégszerű aláírással ellátni. Az aláírás követelményeire a Kbt. 41/A. §-ában foglaltak az irányadók. Amennyiben a benyújtott dokumentum fokozott biztonságú elektronikus aláírással kerül aláírásra, annak ellenőrzését Ajánlatkérő végzi el, és azt az alábbiak szerint fogadja el érvényesen:

a1.) amennyiben a dokumentumot aláíró személy szerepel a hatósági nyilvántartásból elérhető cégkivonatban, mint aláírásra jogosult, a cégkivonatban megtalálható az elektronikus tanúsítványra vonatkozó bejegyzés, valamint ezen bejegyzésben megadott sorszám és/vagy lenyomat megegyezik a benyújtott ajánlatban általa elektronikusan aláírt nyilatkozat aláírás tanúsítványának sorszámával és/vagy lenyomat azonosítójával.

a2.) amennyiben az aláíró személynek a hatósági nyilvántartásból elérhető cégkivonatban nem megtalálható az elektronikus aláírói tanúsítványra vonatkozó bejegyzés, abban az esetben az aláírási jogosultság ellenőrzéséhez szükséges benyújtani olyan közjegyző által készített aláírási címpéldányt, vagy ügyvéd által ellenjegyzett aláírás mintát, amely tartalmazza az elektronikus aláírói tanúsítványra vonatkozó sorszám és/vagy lenyomat azonosítót, továbbá ezen sorszám és/vagy lenyomat azonosítója megegyezik a benyújtott ajánlatban általa elektronikusan aláírt nyilatkozat tanúsítványban szereplő sorszám és/vagy lenyomat azonosítójával.

b) Ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy amennyiben nem a cégjegyzésre jogosult írja alá a benyújtandó dokumentumokat, abban az esetben a csatolt meghatalmazást a meghatalmazónak és a meghatalmazottnak is alá kell írnia, továbbá a meghatalmazásnak meg kell felelnie a Ptk. alaki kellékeinek.

c) Ajánlatkérő kéri, hogy az Ajánlattevő rendelkezésére bocsátott .doc formátumú nyilatkozatmintákat kitöltve, cégszerű aláírással ellátva, jelszavas vagy egyéb védelmet nem tartalmazó PDF (felolvasólap és nyilatkozatok) fájlként töltsse fel a KKP-n keresztül.

d) A feltölthető maximális fájl méret 500 MB (PDF és ZIP), a ZIP fájlba maximum 40 MB méretű fájlok csomagolása megengedett.

e) A PDF fájlok készítése esetén Ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy a méretoptimalizálás érdekében a szkennelés 150 dpi, fekete-fehér beállításokkal történjen.

f) Ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy a KKP-re feltöltött fájlok nem tartalmazhatnak jelszavas vagy egyéb védelmet, mivel azokat az elektronikus közbeszerzési rendszer automatikusan titkosítja, továbbá elektronikus időbélyegzővel látja el.

20.4. Az ajánlat elkészítésének tartalmi követelményei

20.4.1. IRATJEGYZÉK az ajánlatban benyújtandó iratokról

Sz	A Dokumentum megnevezése	A Dokumentum formája
1.	Felolvasólap és nyilatkozatok - Kbt. 66. § (2) bekezdése szerint - Kbt. 66. § (6) bekezdés a) - b) pontjai szerint - ajánlattevő, az alvállalkozója, valamint a keretmegállapodásos eljárás első részében az alkalmasság igazolására bevont egyéb szervezet továbbra sem tartozik a keretmegállapodásos eljárás első részében előírt, a keretmegállapodásos eljárás első részében kiadott ajánlati felhívás feladásakor hatályos a Kbt. 62. §-ában előírt kizáró okok hatálya alá. - a megajánlásra kerülő Rendszerhasználati ár (és annak az egyedi szerződés meghatározó részét képező „Kapacitásdíj”, valamint „Forgalmi díj”), értékei nem magasabbak, mint a jogszabályban előírt adott kategóriára vonatkozó legmagasabb RHD érték KÖTELEZŐ CSATOLNI!	cégszerű aláírással ellátva, PDF formátumban az ajánlattételi felhívás mellékletét képező M1. számú nyilatkozatminta szerint
2.	ajánlati artablazat KM_2_reszeben_23.xlsx KÖTELEZŐ CSATOLNI!	xlsx formátumban az ajánlattételi felhívás mellékletét képező M3. számú Műszaki Leírás mellékleteként kiadott ÁRTÁBLÁZAT (számoló tábla) szerint

20.4.2. AJÁNLATI ÁR meghatározása

20.4.2.1. Az ajánlati ár meghatározása során az alábbiakat kell az ajánlattevőknek figyelembe venni:

a) a földgáz energia nettó ajánlati árát magyar forintban (HUF), legalább három tizedesjegy pontossággal kell megadni a Földgáz termék árának és a Rendszerhasználati árnak Tervezett fogyasztás a szerződéses időszakban földgázmennyiségre jutó ellenértéke összességében

b) a nettó ajánlati árát legfeljebb három tizedes jegy pontossággal a FELOLVASÓLAPON kell megadni, az ajánlattételi felhívás M3. számú mellékleteként kiadott

- ajánlati_artablazat_KM_2_reszeben_23.xlsx ártáblázat kitöltésével és ajánlathoz történő csatolásával

c) az ajánlatkérő által kiadott ártáblázatokban

- a Földgáz termék árát (Ft/kWh értéken),
- a Kapacitásdíjat (Ft/kWh/h/év értéken),
- a Forgalmi díjat (Ft/MWh értéken)

három tizedesjegy pontossággal kell megadni (zöld háttérű cellák)

d) MER szerint fix kalkulációs fűtőérték: 34,83 MJ/m³

e) Ajánlattevőnek a Földgáz termék árának a Tervezett fogyasztás a szerződéses időszakban földgázmennyiségre jutó értékét, a kWh értéken a Kereskedelmi árajánlat táblázatában megadott nettó Földgáz termék ár és a Tervezett fogyasztás a szerződéses időszakban földgázmennyiség kWh értékének – a Kereskedelmi árajánlat táblázata alkalmazásával végzett – összeszorozása útján kell meghatározni, az előírt kerekítési szabályok mellett.

f) Ajánlattevőnek a „Rendszerhasználati ár alapján, a Tervezett fogyasztás szerződéses időszakban földgázmennyiségre jutó rendszerhasználati díj értékét, a Kereskedelmi árajánlat táblázata Kapacitásdíj és Forgalmi díj rovatainak kitöltésével, a Kereskedelmi árajánlat táblázatában alkalmazott számítással úgy kell meghatározni, hogy az egyes felhasználási helyeken külön-külön meghatározott Kapacitásdíj és a Forgalmi díj értékekből, a felhasználási helyre a Kereskedelmi árajánlat táblázata Műszaki adattáblájában megadott adatok alapján –

felhasználási helyenként külön-külön – HUF értéken meg kell adni a Forgalmtól független rendszerhasználati díjköltséget és a Forgalmi díj alapú rendszerhasználati díjköltséget. A Rendszerhasználati ár alapján, a Tervezett fogyasztás a szerződéses időszakban földgázmennyiségre jutó rendszerhasználati díjérték a kereskedelmi árajánlatban a Forgalmtól független rendszerhasználati díjköltség és a Forgalmi díj alapú rendszerhasználati díjköltség felhasználási helyek összességére vetített értéke. A Rendszerhasználati ár meghatározásakor az ajánlattétel idején, az adott időszakra vonatkozó érvényes hatósági díjat (árat) és áralkalmazást kell figyelembe venni.

g) Nulla (0 Ft) Ft nem ajánlható meg, minden árelem esetben egyetlen számértéket kell megjelölni (nem –tól-ig vagy maximális vagy minimális összeget). Az adatok megadása után egész számra kerekítve jelennek meg a számadatok a szerződéses időszakra vonatkoztatva (Ft-ban). A számolások ezekkel az értékekkel folytatódnak és a közös számítások során is egész számra történik a kerekítés.

h) a FELOLVASÓLAPON rögzített földgázmennyiség (mint Tervezett fogyasztás a szerződéses időszakban földgázmennyiség) egészére vonatkozóan, az ajánlati ár mellett meg kell adni az ajánlati ár Tervezett fogyasztás a szerződéses időszakban földgázmennyiség alapulvételével képzett 1 kWh értékre vetített Egységárát is,

i) az ajánlati ár magában foglalja a földgáz energia árat és a rendszerhasználati díj árat (A rendszerhasználati díjnak a szagosítás díját is tartalmaznia kell!)

j) az ajánlati árnak megfelelő Földgáz termék ár és a Rendszerhasználati ár Kapacitásdíj és Forgalmi díj alapú egységárai az egyedi szerződés teljesítése során kötött, azaz a teljesítési időszak alatt állandó (Rendszerhasználati egységárak jogszabály, valamint a MEKH hatósági határozatának változása esetén változhatnak.)

k) a verseny újraindítás során megajánlott Földgáz termék ár nem lehet magasabb, mint az adott Kereskedőre vonatkozó verseny újraindítás ajánlattételi határideje hónapjában érvényes keretmegállapodásos (maximum) ár Földgáz termékre jutó áreleme (GE22max és GE23max)

l) a verseny újraindítás során megajánlott Rendszerhasználati ár „Kapacitás díj”, valamint „Forgalmi díj” értéke nem lehet magasabb, mint a 13/2016. (XII.20.) MEKH rendeletben, vagy ezek helyébe lépő hatósági árszabást meghatározó jogszabályok, hatósági előírások szerint, az adott felhasználási helyre vonatkozóan (felhasználói kategóriánként és elosztási területenként) meghatározott rendszerhasználat legmagasabb hatósági díja (a hatósági árszabás esetleges megszűnése esetén a Rendszerhasználati ár legmagasabb értékeként a keretmegállapodás létrejöttének napján érvényes legmagasabb hatósági díjat) kell érteni

20.4.2.2. Az ajánlati ár magában foglalja:

a) földgáz termék ár (molekula díj) árának megfelelő ellenértéket a Tervezett fogyasztás a szerződéses időszakban földgázmennyiségnek, Földgáz energia beszerzése

b) földgáz Rendszerhasználati ár alkalmazásával a Tervezett fogyasztás a szerződéses időszakban földgázmennyiségre jutó rendszerhasználati díj („Kapacitásdíj, valamint „Forgalmi díj”) ellenértékét,

c) a nettó ajánlati ár (egyedi szerződéses egységár) tartalmaz minden olyan költséget és díjat, mely az egyedi szerződés teljesítésével Kereskedő terhére felmerül, valamint tartalmazza a Kereskedőt az egyedi szerződés alapján terhelő kötelezettségek ellenértékét is

20.4.2.3. Az ajánlati ár (egységár) nem tartalmazza:

a) a földgáz értékesítést terhelő adót (jövedéki adó), a földgáz biztonsági készletezési (MSZKSZ) díjat és az ÁFA-t, vagy az ajánlatadás időpontjában a földgázvásárlást terhelő és ajánlatkérő, mint felhasználó terhére eső állami pénzeszközöket, adókat és más járulékos költségeket

b) a jogszabályok alapján, vagy jogszabályon alapuló hatósági határozat szerint esetlegesen – a nyertes kereskedővel aláírásra kerülő földgáz adásvételi szerződés hatálybalépését követően – felmerülő, a földgáz kereskedelmi tevékenységet terhelő és felhasználókra kifejezett

jogszabályi felhatalmazás alapján áthárítható esetleges adókat, illetékeket, díjakat, járulékokat és más egyéb költségeket, amennyiben ezen adók, illetékek, díjak, járulékok és költségek megfizetésére jogszabály a felhasználókat (Intézményt) kötelezi.

20.5. Ajánlatkérő felhívja az ajánlattevők figyelmét, hogy a Kbt. 104. § (3) bekezdése alapján „a keretmegállapodásban részes ajánlattevőket ajánlattételi, illetve szerződésalkötési kötelezettség terheli.”

20.12. A közbeszerzési eljárás fajtája: verseny újraindítása a Kbt. 105. § (2) bekezdés c) pontja alapján, a 105. § (3)-(5) bekezdései szerinti eljárás lefolytatásával.

20.13. Ajánlatkérő a verseny újraindítás során alkalmazza a Kbt. 105. § (6) bekezdésében foglaltakat.

20.14. A szerződésalkötés feltétele, hogy a nyertes ajánlattevő csatolja nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a 2011. évi CXCVI. törvény 3. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti átlátható szervezetnek minősül, valamint a szerződést aláíró cégjegyzésre jogosult személy aláírási címpéldányát.

20.15. Ajánlatkérő felhívja a T. Ajánlattevők figyelmét, hogy a keretmegállapodás 3. számú mellékletét képező „Verseny újraindítás a Portálon” c. dokumentumban foglaltaknak megfelelően Ajánlattevő (Kereskedő) köteles minden ajánlattételi felhívásra ajánlatot benyújtani.”

Az ajánlatkérő továbbá ártáblázatot, szerződéstervezetet, valamint felolvasólapot bocsátott az ajánlattevők rendelkezésére. Az iratminták és a szerződéstervezet ajánlatkérőként jelölte meg a kérelmezőt.

5. A 2022. július 20-i ajánlattételi határidőre valamennyi keretmegállapodásban részes ajánlattevő benyújtotta ajánlatát az I. és II. r. kérelmezett az alábbiak szerint:

Ajánlattevő neve, székhelye	Fajlagos egységár (Földgáz termék ár + Rendszerhasználati ár) Ártáblázat „Számoló tábla” „D17” sora	Teljes összköltség (Földgáz termék ár + Rendszerhasználati ár) Ártáblázat „Számoló tábla” „D18” sora
I. r. kérelmezett	84,602 Ft/kWh	185.422.218
II. r. kérelmezett	85,112 Ft/kWh	186.539.314 Ft

6. Az I. r. kérelmezett ajánlata a tartalomjegyzék szerint előlapot, tartalomjegyzéket és külön csatolva felolvasólapot, valamint ajánlati ártáblázatot tartalmazott. Külön csatolásra az ajánlati ártáblázat került pdf. formátumban.

7. A II. r. kérelmezett ajánlata kizárólag egy meghatalmazást és az ajánlati ártáblázatot tartalmazta xls. formátumban.

8. Az ajánlatkérő az I. és II. r. kérelmezettet hiánypótlásra hívta fel a Kbt. 71. § (1) bekezdése alapján az alábbi tartalommal:

„E.ON Energiamegoldások Kft.

1. Kérjük, csatolja, pótolja az Ajánlattételi Felhívás 20.4.1.1. pontjában foglaltak alapján a Kbt. 66. § (2) bekezdése szerinti ajánlattevői nyilatkozatot, tekintettel arra, hogy a benyújtott ajánlatuk nem tartalmazza ezen nyilatkozatot.

2. Kérjük, csatolja, pótolja az Ajánlattételi Felhívás 20.4.1.1. pontjában foglaltak alapján a Kbt. 66. § (6) bekezdés a)-b) pontjai szerinti ajánlattevői nyilatkozatot, tekintettel arra, hogy benyújtott ajánlatuk nem tartalmazza ezen nyilatkozatot.

3. Kérjük, csatolja, pótolja az Ajánlattételi Felhívás 20.4.1.1. pontjában foglaltak alapján a Kbt. 62. § szerinti kizáró okokra vonatkozó ajánlattevői nyilatkozatot, tekintettel arra, hogy benyújtott ajánlatuk nem tartalmazza ezen nyilatkozatot.

4. Kérjük, csatolja, pótolja az Ajánlattételi Felhívás 20.4.1.1. pontjában foglaltak alapján a megajánlásra kerülő Rendszerhasználati ár (és annak az egyedi szerződés meghatározó részét képező „Kapacitásdíj”, valamint „Forgalmi díj”), értékei vonatkozó ajánlattevői nyilatkozatot, tekintettel arra, hogy benyújtott ajánlatuk nem tartalmazza ezen nyilatkozatot.

E2 Hungary Energiakereskedelmi és Szolgáltató Zrt.

Kérjük, csatolja, pótolja az Ajánlattételi Felhívás 20.4.1.1. pontjában foglaltak alapján a Kbt. 66. § (2) bekezdése szerinti ajánlattevői nyilatkozatot, tekintettel arra, hogy a benyújtott ajánlatuk nem tartalmazza ezen nyilatkozatot.”

9. Az kérelmezettek a hiánypótlásokat a következők szerint nyújtották be.

Az I. r. kérelmezett hiánypótlása egy előlapot és tartalomjegyzéket tartalmazott a tartalomjegyzékben rögzítve, hogy külön csatolásra kerül egy aláírási címpéldány. L.B. aláírási címpéldánya csatolásra is került.

A II. r. kérelmezett hiánypótlásában egy kísérőlevél és K.R. aláírási címpéldánya került benyújtásra.

10. A 2022. július 28-i összegezés szerint az eljárás eredményes volt, az eljárás nyertese a MET Magyarország Energiakereskedő Zrt. lett, a nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevő pedig az Alteo Energiakereskedő Zrt. lett. Az összegezés V.2.12) Az érvénytelen ajánlatot tevők pontjában az I-II. r. kérelmezettek vonatkozóan az alábbiak kerültek rögzítésre:

„E.ON Energiamegoldások Kft.

Ajánlattevő a hiánypótlási felhívásra nem csatolta, pótolta ajánlata hiányosságait. Ennek megfelelően, a Kbt. 71. § (10) bekezdése alapján az eredeti, hiányos ajánlat került értékelésre. Ajánlattevő benyújtott ajánlata nem felel meg az Ajánlattételi Felhívásban és annak mellékleteiben foglaltaknak, valamint a jogszabályi előírásoknak, ezért az ajánlat a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen.

E2 Hungary Energiakereskedelmi és Szolgáltató Zrt.

Ajánlattevő hiánypótlási felhívásra nem csatolta, pótolta ajánlata hiányosságait. Ennek megfelelően a Kbt. 71. § (10) bekezdése alapján az eredeti, hiányos ajánlat került értékelésre. Ajánlattevő benyújtott ajánlata nem felel meg az Ajánlattételi Felhívásban és mellékleteiben foglaltaknak, valamint a jogszabályi előírásoknak, ezért az ajánlat a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen.”

11. Az ajánlatkérő 2022. augusztus 4-én módosította az összegezést, amely szerint az eljárás nyertese az ALTEO Energiakereskedő Zrt., míg a MET Magyarország Energiakereskedő Zrt. ajánlata szintén érvénytelen lett.

12. Az ALTEO Energiakereskedő Zrt. 2022. augusztus 4. napján kelt levelében rögzítette, hogy az összegezés szerinti szerződéskötési kötelezettségének nem tud eleget tenni, mivel a „Kbt. 131. § (9) bekezdése szerinti körülmény állt be, azaz a beadott ajánlatunk és 2022.

augusztus 04-én kelt, módosított Összegezésük közötti időszakban a földgáz energia árak jelentős mértékű emelkedése következett be. Fentiek alapján a Budapest Vásárcsarnokai Kft.-vel a közbeszerzési eljárás nyerteseként nem tudunk szerződést kötni.”

Az ajánlatkérő 2022. augusztus 30-án indokolást kért a Kbt. 131. § (9) bekezdése körében. 2022. szeptember 5-i indokolásában az ALTEO Energiakereskedő Zrt. rögzítette, hogy „Az ajánlattevők ajánlati árképzését jelentősen nehezíti a földgáz piac struktúrájának elmúlt fél évben történő megváltozása, ugyanis nagykereskedelmi források hiányában az ajánlattevők nem tudnak fix kereskedelmi forrás szerint megfelelő lekötéssel élni, mivel a kereskedelem tőzsdéhez indexált napi áron történik. Így volt ez a módosított összegzés megküldésének időszakában is, amikor a nagykereskedelmi piacon egyáltalán nem lehetett lekötni a szükséges kapacitást. Az összegezés júliusi kiküldése illetőleg a szeptemberi keretárak között 82 %-os növekedés mutatható ki, melynek alátámasztására csatoljuk az árváltozás bejelentő nyilatkozatainkat. Társaságunk a keretmegállapodásos eljárás első részében vállalt árrést (S) a keretmegállapodással összhangban természetesen nem változtatta, a maximum árat kizárólag a tőzsdei földgáz energia ára és a HUF/EUR árfolyam befolyásolta, melyek Társaságunk ellenőrzési körén kívül eső és általunk előre nem látható körülmények. Társaságunk 82%-os áremelkedés mellett a szerződés teljesítésére nem lenne képes, ezért mentesül a szerződés megkötésének kötelezettsége alól a Kbt. 131. § (9) bek. alapján”.

13. A Döntőbizottság a D.295/2022. számú jogorvoslati eljárást 2022. augusztus 24. napján megindította, majd 2022. szeptember 16. napján tárgyalást tartott.

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező észrevételei

14. Az ajánlatkérő, mint kérelmező 2022. augusztus 10. napján benyújtott – majd a jelen megismételt jogorvoslati eljárásban 2024. május 28. napján az igazgatási szolgáltatási díj tekintetében hiánypótlott – jogorvoslati kérelme az alábbiakat tartalmazta.

A kérelmező rögzítette, hogy a Kbt. XVI. Sajátos beszerzési módszerek c. fejezet rendelkezései az irányadók a tárgyi eljárásra. A Kbt. 104. § (3) bekezdése értelmében – amely rendelkezést a keretmegállapodás is tartalmaz – a keretmegállapodásban részes ajánlattevőket ajánlattételi kötelezettség, illetve szerződéskötési kötelezettség terheli. A Kbt. törvényi és a keretmegállapodás hivatkozott szerződéses előírását az ajánlatkérő ajánlattételi felhívása is tartalmazta.

A kérelmező jelen eljárásában és az ezt megelőző verseny újranyitással lebonyolított eljárásában a keretmegállapodásban részes ajánlattevők benyújtották ajánlatukat. A beérkezett ajánlatok azonban – az ALTEO Energiakereskedő Zrt. kivételével – minden esetben hiányosan kerültek benyújtásra, annak ellenére, hogy az ajánlattétel megkönnyítése érdekében ajánlatkérő iratmintákat bocsátott ajánlattevők rendelkezésére, és a verseny újranyitási eljárásban, annak sajátosságai folytán egyébként is csupán négy, adott esetben öt dokumentum benyújtása szükséges.

Az ajánlattevők a kérelmező, mint ajánlatkérő hiánypótlási felhívása ellenére nem, vagy nem teljes körűen pótolták ajánlatuk hiányosságait. A hiánypótlások során mind az előzményi eljárásban, mind a tárgyi eljárásban megállapítható volt az is, hogy az ajánlattevők ugyanazon módszer szerint, és megoldással élve nyújtják be hiányosan az ajánlatukat, illetve hiánypótlási nyilatkozataikat.

A keretmegállapodásban részes ajánlattevők csak formálisan tesznek eleget a Kbt. 104. § (3) bekezdésében rögzített törvényi kötelezettségüknek, ténylegesen azonban nem teljesítik ajánlattételi kötelezettségüket.

A keretmegállapodásban részes ajánlattevők a Kbt. 104. § (3) bekezdésében foglalt törvényi kötelezettségük elmulasztásával, a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének érvényesítésére kötelezett ajánlatkérő számára jelentős érdeksérelmet okoznak, veszélyeztetik az ajánlatkérő működését, és számára jelentős többletköltséget keletkeztetnek az eredménytelen eljárásokat követő megismételt eljárásokkal.

A kérelmező megjegyezte, hogy a tárgyi versen újrainyitási eljárás alapját képező keretmegállapodást a KEF és az ajánlattevők rövid időn belül három alkalommal módosították. A módosítás indoka részben a COVID járvány, részben az orosz-ukrán háború miatt kialakult rendkívüli gazdasági, tőzsdei piaci helyzet. A hivatkozott indokokra alapítottan a keretmegállapodásban részes ajánlattevőknek módjuk van arra, hogy ajánlatai árakat kéthetente korrigálják, ténylegesen folyamatosan megemelik. Ezen szerződésmódosítások megteremtették a lehetőségét a megfelelő ajánlattételnek. Ennek folytán különösen visszas a keretmegállapodásban részes ajánlattevői magatartás.

A kérelmező kérte, hogy a Döntőbizottság állapítsa meg, hogy a kérelmezettek megsértették a Kbt. 104. § (3) bekezdését, továbbá jogsértés megállapítása mellett a Kbt. 165. § (3) bekezdése alapján szabjon ki bírságot a kérelmezettekkel szemben, és kötelezze a kérelmezetteket az igazgatási szolgáltatási díj, valamint a kérelmező jogi képviselétét ellátó jogi képviselő ügyvédi munkadíjának megfizetésére.

A jogorvoslati eljárás során tett írásbeli észrevételeiben a kérelmező az alábbiakat adta elő.

Az I. r. kérelmezett érdemi észrevételeire vonatkozóan rögzítette, hogy az I. r. kérelmezett valós indokát nem adta annak, hogy miért nem nyújtott be érvényes ajánlatot, és a kérelmező hiánypótlási felhívásának miért nem tudott teljeskörűen eleget tenni. A keretmegállapodáson alapuló, verseny újrainyitásával indított közbeszerzési eljárás sajátos eljárás, amely közbeszerzési eljárásban az ajánlattétel jóval egyszerűbb. Ebben az eljárásban az ajánlattétel során kevesebb a Kbt.-ben előírt, valamint adott esetben az ajánlatkérő által esetlegesen előírt néhány dokumentumot kell csak elkészíteni, jóval kevesebb dokumentumot kell benyújtani, mint bármely más közbeszerzési eljárásban. A benyújtandó dokumentumok típusa, tartalma a keretmegállapodásban részes ajánlattevők számára ismert a verseny újrainyitási eljárások gyakorisága miatt.

A tárgyi közbeszerzési eljárásban a kérelmező mindösszesen kettő dokumentum, így a felolvasólap és ajánlattevői nyilatkozatok, továbbá az ártábla benyújtását írta elő, illetve, és adott esetben, ha az ajánlatot nem a cégálírással jogosult írta alá a 3. dokumentumként a jogosultság igazolása csatolását kérte. A felolvasólap és a nyilatkozatok megtételéhez a kérelmező iratmintát bocsátott a kérelmezettek rendelkezésére az ajánlattétel megkönnyítése érdekében. A másik benyújtandó, a kérelmező részéről kiadott ártáblázat pedig a KEF által használt olyan dokumentum, amelyet a kérelmezettek jól ismernek.

Mindezek alapján alappal feltételezhető, hogy a két egymást követő, azonos tartalmú és a fenti kettő, adott esetben három dokumentum benyújtását előíró közbeszerzési eljárásban a kérelmezettek szándékosan hiányos ajánlatot nyújtottak be, miként az is tudatos és szándékos ajánlattevői magatartás, hogy a hiányosságot – a kérelmező részéről kibocsátott részletes hiánypótlási felhívás ellenére – nem pótolták teljes körben.

A kérelmező ismeretei szerint, amint azt a jogorvoslati kérelmében részletesen kifejtette, a kérelmezetteknek a jogszabályi kötelezettség megkerülésére irányuló magatartása szándékos,

tudatos, és amelyet számos eredménytelen, a kérelmező eljárásával azonos közbeszerzési tapasztalat is alátámaszt.

A II. r. kérelmezett észrevételeire a kérelmező előadta, hogy a keretmegállapodásos eljárás a Kbt. fogalomrendszere szerint sajátos beszerzés módszer, amelynek során az ajánlatkérő a közbeszerzését két lépésben valósítja meg. Elsőként a keretmegállapodás megkötése érdekében folytat le eljárást, majd az adott konkrét közbeszerzések megvalósítására a keretmegállapodás alapján a Kbt. jogszabályi előírásai és a keretmegállapodás szabályai szerint bonyolítja le a közbeszerzés második szakaszát. A keretmegállapodás értelmező rendelkezését a Kbt. 3. § 18. pontja tartalmazza. A Kbt. értelmező rendelkezése és a Kbt. tételes, a Kbt. 104.-105. §-ban foglalt szabályai határozzák meg a keretmegállapodásos beszerzés speciális szabályait, így a két lépcsőben lefolytatandó eljárásban a keretmegállapodás formáit, az eljárásban résztvevők körét, különös tekintettel az eljárás második szakaszára, valamint az eljárás lefolytatásának alapvető szabályait. A Kbt. 104. § (3) bekezdése általános szabályként határozza meg, hogy az eljárás első szakaszában nyertes, a keretmegállapodásban részes ajánlattevőket ajánlattételi, illetve szerződéskötési kötelezettség terheli. A Kbt. tételes szabálya nem tartalmaz olyan rendelkezést, amelyet II. r. kérelmezett állít. Nincs a Kbt.-nek olyan tételes szabálya, mely szerint a keretmegállapodásos eljárás második lépéseként a konkrét közbeszerzési igények megvalósítására lebonyolított bármely eljárási forma – így a Kbt. 105. § (1) bekezdése, avagy a Kbt. 105. § (2) bekezdése szerinti eljárási formák bármelyike – alkalmazása esetén az ajánlattevőket ne terhelne ajánlattételi, nyertességük esetén pedig szerződéskötési kötelezettség. A kérelmező álláspontja szerint a keretmegállapodásos eljárás második szakaszában a közbeszerzési igény akár közvetlen megrendeléssel, akár írásbeli konzultációval, akár a verseny újranyitásával lebonyolított közbeszerzés eredményeként valósul is meg, a Kbt. 104. § (2) bekezdésében előírt törvényi kötelezettség érvényesül, azt a keretmegállapodásban részes ajánlattevőknek be kell tartani.

Téves a II. r. kérelmezett azon további okfejtése is, miszerint a Kbt. 104. § (3) bekezdésében a keretmegállapodásos eljárásban részes ajánlattevők részére előírt ajánlattételi és szerződéskötési törvényi kötelezettség azáltal, hogy ezt a Kbt. rendelkezést maga a keretmegállapodás is tartalmazza, már csak szerződéses feltételként értelmezhető. Ebből következően – állítja a II. r. kérelmezett – a hivatkozott szerződéses feltétel nem teljesítése szerződésszegés, és a szerződésszegés ténye és a mulasztó fél felelőssége kizárólag a keretmegállapodást megkötő KEF, és a kérelmezettek közötti polgári peres eljárásban vitatható, állapítható meg.

A kérelmező álláspontja szerint önmagában az a tény, hogy a keretmegállapodásos eljárás első részében lebonyolított közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött keretmegállapodásban előírásra kerül a Kbt. valamely törvényi rendelkezése, nem jelenti azt, hogy ezen törvényi előírások be nem tartása ne lenne vitatható a Döntőbizottság előtt.

A keretmegállapodásos eljárás második részében a konkrét közbeszerzési igény megvalósítása érdekében kerül sor közbeszerzési eljárás lefolytatásra, amelynek során érvényesítésre kell, hogy kerüljenek a Kbt. rendelkezései. Különösen igaz ez a központosított beszerzésekre vonatkozó Korm. rendelet alapján lebonyolított eljárásokra, ahol maga az ajánlatkérő személye is más. A kérelmező, mint a keretmegállapodásos eljárás második részének ajánlatkérője jogosult a Kbt. előírásait be nem tartó ajánlattevőkkel szemben jogorvoslati eljárást kezdeményezni, amely kérelem a Kbt. tételes rendelkezésén alapul.

A kérelmező a jelen jogorvoslati eljárásban a kérelmezetteknek éppen azon jogsértő magatartását kifogásolja, hogy szándékosan hiányos ajánlatot nyújtanak be, és hiánypótlási felhívásra is csak részlegesen pótolják ajánlatuk hiányosságait, így ezzel csak látszólag tesznek eleget törvényi kötelezettségüknek. A kérelmező nem a kérelmezettek ajánlattevői minőségét vitatja, hanem azt az ajánlattevői magatartást, amely nem felel meg a Kbt. tételes rendelkezésinek.

A kérelmező nem vitatja, hogy a tényleges ajánlattételt a jogorvoslati kérelemben ismertetett módon megkerülő jogsértő magatartás miatt a kérelmezettekkel szemben a KEF is eljárhatott volna. Ez azonban nem teszi vitathatóvá, vagy megkérdőjelezhetővé a kérelmező, mint ajánlatkérő jogorvoslati jogosultságát a kérelmezett ajánlattevők jogsértő magatartása miatt.

A kérelmező rámutatott továbbá, hogy a II. r. kérelmezett a beszerzés tárgyát képező energia piacon kialakult körülményekre, bizonytalanságokra hivatkozva állítja, hogy e körülmények nem teszik képessé a keretmegállapodásban részes ajánlattevők számára a megfelelő ajánlattételt. A kérelmező álláspontja szerint a II. r. kérelmezett ezen hivatkozása is elfogadhatatlan, ugyanis a kérelmezetteknek a keretmegállapodás alapján módjuk van arra, hogy indokolási kötelezettség mellett az ajánlattételi kötelezettség, és annak jogkövetkezményei alól mentesüljenek a Keretmegállapodás X.2.2.I. 4. pontja, valamint X.2.2.II.4.pontjai alapján. A kérelmezetteknek a Kbt. 131. § (9) bekezdése értelmében a szerződéskötési kötelezettség alól is módjuk van mentesülni, amennyiben annak törvényi feltételei fennállnak. Ezen mentesülésre vonatkozó törvényi rendelkezést, annak alkalmazását erősíti meg a Keretmegállapodás X.2.2.I. 5. pontja, valamint X.2.2.II.5.pontja is.

A kérelmezettek magatartása azonban nem jogszerű, amikor látszólag tesznek csak eleget a törvényi kötelezettségnek, valójában azonban nem teljesítik azt, és ezzel a magatartásukkal az ajánlatkérőnek jelentős érdeksérelmet okoznak.

15. A kérelmező a jelen megismételt jogorvoslati eljárásban 512.878.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazolta.

Az I. r. kérelmezett észrevételei

16. Az I. r. kérelmezett az ügy érdemét tekintve előadta, hogy nem sértette meg a Kbt. 104. § (3) bekezdését. A kérelmező jogorvoslati kérelmében nem tesz olyan tényállítást, hogy az I. r. kérelmezett ne tett volna eleget ajánlattételi kötelezettségének. Jogorvoslati kérelmének 2. pontjában a kérelmező kifejezetten akként nyilatkozott, hogy „valamennyi keretmegállapodásban részes ajánlattevő benyújtotta ajánlatát”, továbbá a kérelmező a jogorvoslati kérelem 16. pontjában a jogsértést abban jelöli meg, hogy „a beérkezett ajánlatok [...] minden esetben hiányosan kerültek benyújtásra [...]”.

Az I. r. kérelmezett a jogorvoslati eljárás tárgyát képező eljárásban ajánlattételi kötelezettségének eleget tett. A kérelmező a kérelmezett ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján – annak hiányosságaira való tekintettel – érvénytelenné nyilvánította. A kérelmező az ajánlatok elbírálásáról készített összegezésében tehát levonta a közbeszerzési jogi következményét annak, hogy az I. r. kérelmezett benyújtott ajánlata nem felelt meg az ajánlattételi felhívásban foglaltaknak.

Figyelemmel arra, hogy a kérelmező által megjelölt jogszabályhely sérelme nem állapítható meg, kérte, hogy Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet utasítsa el.

A jogorvoslati eljárás során tartott tárgyaláson az I. r. kérelmezett rögzítette, hogy a kérelmező a tárgyaláson egy másodlagos jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, amely elkésettnek minősül a Kbt. 148. § (3) bekezdésére és a 160. § (3) bekezdésére tekintettel. A 28. sorszámú végzésben kapott felhívás alapján a tárgyalást követően nincs már lehetőség további nyilatkozat, észrevétel előterjesztésére, ezért ezen kérelmezői előadás elkésettnek minősül.

A tárgyaláson hivatkozott arra is, hogy nem értelmezhető a Kbt. keretein belül az a kifogás sem, hogy színlelt ajánlattételnek minősíti a kérelmező az ajánlattevők magatartását. Azt is

kifogásolta az I. r. kérelmezett, hogy egy kalap alá veszi az összes kérelmezettet a kérelmező, nem jelöli meg azt a konkrét magatartást, amit megvalósítottak az egyes ajánlattevők, hanem csak tipikus magatartásra hivatkozik, ez a határozott kereseti kérelem a követelményének nem felel meg, nem lenne elbírálható egy polgári jogi bíróság előtt ez a kérelem. Nincs határozott kérelem, a jelen esetben az ajánlattételi kötelezettségének valamennyi ajánlattevő eleget tett, így nem állapítható meg, hogy minek az elmulasztását kifogásolja a kérelmező.

Továbbá nem állapítható meg pontosan a kérelmező kérelmének a Kbt. 2. § (1) bekezdésére irányuló tartalma sem, mivel nincs határozott kérelme e vonatkozásban sem a kérelmezőnek. Nem állapítható meg a mögöttes tartalom, hogy mi az a pontos magatartás, amit számon kér a kérelmező a kérelmezetteken. Nincs határozott tényállítása a kérelmezőnek, csak jogállítása.

A II. r. kérelmezett észrevételei

17. A II. r. kérelmezett az alaptalan kérelem elutasítását és a kérelmező ügyvédi munkadíj megfizetésére való kötelezését kérte.

A II. r. kérelmezett rögzítette, hogy az ajánlattételi határidőre benyújtotta az ajánlatát. Hangsúlyozta, hogy a kérelmező kifejezetten és kizárólagosan tételes jogsértést jelölt meg hivatkozással a Kbt. 104. § (3) bekezdésére.

A keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárásban az ajánlattevőket alapvetően befolyásolja, hogy a keretmegállapodás tartalmazza-e az annak alapján megvalósuló konkrét szerződések minden feltételét, vagy pedig a szerződések kapcsán konzultációra, vagy a verseny újranyitására kerül sor. Ennek megfelelően az ajánlatkérőnek már az eljárást megindító felhívásban meg kell jelölnie, hogy egy vagy több ajánlattevővel kíván-e keretmegállapodást kötni, továbbá azt is, hogy az adott keretmegállapodás alapján milyen módon kerül sor a beszerzés megvalósítására.

A több ajánlattevővel kötött keretmegállapodás alapján is három módon lehet az adott közbeszerzést megvalósítani:

- közvetlen megrendeléssel, ha a keretmegállapodás az adott közbeszerzés megvalósítására irányuló szerződés(ek) valamennyi feltételét tartalmazza;
- az ajánlatkérő döntése szerint közvetlen megrendeléssel vagy a verseny újranyitásával, ha a keretmegállapodás az adott közbeszerzés megvalósítására irányuló szerződés(ek) valamennyi feltételét tartalmazza és az ajánlatkérő kikötötte a verseny újranyitásának a lehetőségét;
- a verseny újranyitásával, ha a keretmegállapodás nem tartalmazza az adott közbeszerzés megvalósítására irányuló szerződés(ek) valamennyi feltételét.

Figyelemmel a Kbt. 105. § (2) bekezdés c) pontjára hivatkozást tartalmazó keretmegállapodásra, megállapítható, hogy a keretmegállapodás nem tartalmazza az adott közbeszerzés megvalósítására irányuló szerződés(ek) valamennyi feltételét. Azon keretmegállapodások esetén, ahol a keretmegállapodás nem tartalmazza az adott közbeszerzés megvalósítására irányuló szerződés(ek) valamennyi feltételét, különös tekintettel az adott beszerzés azon lényeges energiapiaci szempontjait (beszerzési mennyiség, szerződött mennyiségtől való eltérési lehetőség, fizetési feltételek, kötbérek, elszámolási módszerek, biztosítékok) amelyek alapvetően befolyásolják az ajánlattételt, a Kbt. előírásai alapján nem érvényesül az ajánlattételi kötelezettség az abban részes ajánlattevők részéről.

A Kbt. 104. § (3) bekezdésében foglalt ajánlattételi kötelezettség teljesítése – ami a keretmegállapodásos konstrukcióra tekintettel – szükségszerűen szerződéses (keretmegállapodásban foglalt) feltételként kerül rögzítésre. Ennek megfelelően e kötelezettség teljesítésének elmulasztásához kapcsolódóan a Kbt. megsértése csak abban az

esetben állapítható meg, ha a szerződészegés tekintetében a kötelezettség teljesítését elmulasztó fél felelőssége a keretmegállapodást megkötő központi beszerző szervezet kezdeményezésére megállapításra kerülne.

Amennyiben e kötelezettség teljesítésének elmulasztásához kötődően a Kbt. rendelkezésének megsértéséből eredő jogkövetkezmény alkalmazásának kérdésköre elválasztása kerül a szerződészegés (keretmegállapodás megszegésének) kérdésének polgári jogi megítélésétől, úgy adott esetben olyan jogkövetkezmény alkalmazására kerül sor, melynek alapjául szolgáló szerződészegés tekintetében a mulasztó fél felelőssége nem állapítható meg. Mindezekre figyelemmel a II. r. kérelmezett álláspontja szerint a Kbt. 104. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés megsértése megállapításának előfeltétele annak vizsgálata, hogy az ajánlattételi kötelezettség esetleges elmulasztása tekintetében a szerződő felet terheli-e felelősség. Ezen kérdéskörének vizsgálatára és különösen az ebből eredő jogkövetkezmények alkalmazására ugyanakkor kérelmezett álláspontja szerint nem kerülhet sor a kérelmező és a II. r. kérelmezett között közbeszerzési jogvitára, kizárólag a központi beszerző szervezet és a II. r. kérelmezett közötti polgári peres eljárásban.

A kérelmező által hivatkozott Kbt. 104. § (3) bekezdése kettős kötelezettséget ír elő: elsődlegesen ajánlattételi, majd szerződéskötési kötelezettséget. Abban az esetben, ha ezen keretmegállapodásnál – amely nem tartalmazza az adott közbeszerzés megvalósítására irányuló szerződés(ek) valamennyi feltételét – a Döntőbizottság szerint érvényesül az ajánlattételi kötelezettség, a Kbt. irányadó, tételes rendelkezéseit szükséges figyelembe venni. A Kbt. 3. § alapján: „1. ajánlattevő: az a gazdasági szereplő, aki (amely) a közbeszerzési eljárásban ajánlatot nyújt be;”. A Kbt. kógens szabályai nem különböztetnek meg formális, illetve nem formális ajánlatot. A kérelmezett a tárgyi jogorvoslással érintett közbeszerzési eljárásban a kérelmező által sem vitatottan tényszerűen ajánlatot nyújtott, be, így ajánlattevőnek minősül. Ezáltal teljesítette, így megsérteni sem tudta a Kbt. 104. § (3) bekezdésében előírt kötelezettségét.

A szerződéskötésre a Kbt. 131. § rendelkezései az irányadók, amely jelen esetben a verseny újraindítás során, az ajánlatok elbírálásáról készült összegezés alapján nyertesnek jelölt ajánlattevőt terheli. Az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltak alapján a II. r. kérelmezett ajánlatát érvénytelené nyilvánította, az eljárás nyertese az ALTEO Energiakereskedő Zrt. lett.

Fentiek alapján a II. r. kérelmezett egyrészt ajánlatot nyújtott be, másrészt érvénytelen ajánlatot benyújtó ajánlattevőként került megjelölésre, így a szerződéskötési kötelezettség megsértése fogalmilag kizárt.

A II. r. kérelmezett rögzítette, hogy a 2018/2019-es gázévben az Oroszország és Ukrajna közötti tranzitszerződés meghosszabbításának bizonytalansága, illetve az európai szintű LNG import felfutása volt meghatározó. A 2019/2020-as gázévet jelentős volatilitás melletti csökkenő tendencia jellemezte. Növekvő LNG import, illetve rendkívül alacsony CO₂ kvóta értékek mérsékeltek a gázárakat. Az orosz-ukrán válság hatására a tárolók kapacitása elérte a közel 90%-ot már 2019 nyara folyamán, míg az elmúlt két évben hasonló szint október előtt nem volt tapasztalható. A 2020/2021-es gázévet a legnagyobb mértékben a Covid-19 globális terjedése befolyásolta, amely recessziót és a kereslet csökkenését okozva, az árak tartós visszaesését eredményezte. 2021. első három negyedében a 2021/2022-es gázév jelentős volatilitása figyelhető meg. A Covid-19 alakulása, illetve az energia mix szintén jelentős volatilitása a gázárakban is erőteljesen megmutatkozik. 2021-ben közel négyszeresére emelkedtek az árak az év elejéhez képest. Ez a tendencia 2022-ben szignifikánsan felerősödött, amely a jelenleg hatályos földgáz fogyasztói szerződésekhez képest közel tízszeres áremelkedést eredményezett, amely a beszerzési források csökkenése mellett azzal

jár, hogy ezen források jellemzően nem fix HUF konstrukcióban érhetőek el, kizárólag tőzsdei bázisárzási alapon (ún. floating árázással) van lehetőség szerződni, így azon fogyasztói-végfelhasználói szerződések, amelyek fix HUF konstrukciókat tartalmaznak a szokásos piaci kockázathoz képest gazdaságilag lehetetlen feltételek a kereskedő gazdasági szereplők számára.

A korábbi verseny újrainvitások eredménytelenségéhez vélhetően az vezetett, hogy a jelenlegi piaci bizonytalanságok, jelentős napi árváltozások mellett a KEF keretmegállapodásban részes ajánlattevők nem képesek a KEF által meghatározott paraméterek alapján kalkulálható maximális árszintnek megfelelő ajánlati árat adni, hiszen adott esetben az aznapi tőzsdei gázárak ezt a szintet meghaladják, így jelentős veszteséget generálnának.

A jogorvoslati eljárás során tartott tárgyaláson a II. r. kérelmezett rögzítette, hogy a tárgyaláson a kérelmező a jogorvoslati kérelmét alapelvi jogsérelemmel terjesztette ki. Ez nyilvánvalóan elkésettnek minősül annak ellenére, hogy a jogsértés tudomásra jutásának időpontja sem került megjelölésre a kérelmező által, ekként annak határidőben való előterjesztettsége sem állapítható meg. A Kbt. 3. § 16. pontja alapján egyértelmű, hogy a megjelölt alapelvi jogsértés egy önálló kérelmi elemnek minősül, amely egyrészt elkéssetten került előterjesztésre, továbbá formailag is hibás módon nyújtotta be ezen kérelmi elemét a kérelmező, ekként annak az elbírálásának nincsen helye.

A II. r. kérelmezett a tárgyaláson rámutatott arra, hogy álláspontja szerint a kérelmezői érvelés megbicsaklik, ugyanis arra hivatkozott a kérelmező az észrevételében, hogy a keretmegállapodás alapján indokolás mellett jogosultak arra az ajánlattevők, hogy ne tegyenek ajánlatot. Ehhez képest nem értelmezhető, hogy miért kéri számon a Kbt. 104. § (3) bekezdésének a megsértését. Ha és amennyiben nem kell ajánlatot tenni, akkor nyilvánvalóan a Kbt. 104. § (3) bekezdésének a megsértése sem állapítható meg.

Utalt továbbá arra is a II. r. kérelmezett, hogy kereskedő cégről van szó, amely havonta több ezer ajánlattételt bonyolít le, előfordulhatnak ezen mennyiség mellett hibák, nincs az az apparátus, amely hibátlanul végezné a működését.

Rögzítette továbbá, hogy a színlelt ajánlattétel egy Tptv. szerinti fogalom, adott esetben akár kartell is lehetne, de jelen esetben senki sem került nyertesként kihirdetésre a közbeszerzési eljárásban. Ekként az ajánlatkérői hivatkozás a jelen esetben nem értelmezhető, erre vonatkozóan nem lehet Döntőbizottsági kérelmet előterjeszteni, nem alapozza meg a Kbt. szerinti jogsértést.

A Döntőbizottság első közigazgatási döntése

18. A Döntőbizottság a 2022. október 14. napján kelt, D.295/41/2022. számú határozatában (a továbbiakban: előzményi határozat) megállapította, hogy az I-IV. r. kérelmezettek megsértették a Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdéseit, és kérelmezettenként külön-külön 1.000.000.- Ft bírságot szabott ki.

A közigazgatási per

19. Az I. r. kérelmezett, mint későbbi II. r. felperes, illetve a II. r. kérelmezett, mint I. r. felperes a Döntőbizottság előzményi határozatával szemben egyaránt keresetlevelet terjesztett elő. Kereseteikben a határozat megváltoztatását, illetve a határozat megsemmisítését, és a Döntőbizottság, mint alperes új eljárásra kötelezését kérték.

20. A Fővárosi Törvényszék a 103.K.704.051/2022/22. számú ítéletében (a továbbiakban: törvényszéki ítélet) az előzményi határozat I. és II. r. kérelmezetre vonatkozó részét megsemmisítette, és a Döntőbizottságot a megsemmisített rész tekintetében új eljárásra kötelezte.

A törvényszéki ítélet indokolása egyebek mellett a következőket tartalmazta:

„[42] Fontos körülmény, hogy az alperes sui generis alapelvi jogsérelmeket állapított meg, tételes jogszabályi rendelkezés sérelme nélkül, vagyis nem a tételes jogi rendelkezésben leképzett alapelvek érvényesülését vizsgálta, hanem önmagában az alapelvek tiszteletben tartását. Ez feltételezi, hogy a tételes jogszabályi rendelkezésnek megfelelő, az azzal összefüggő magatartáson túlmenően felmerültek olyan többlettényállási elemek, amelyek lehetővé tették az alapelvek önálló vizsgálatát. Ezen többlettényállási elemek megléte már önmagában kizárja, hogy jelen esetben csupán egy magatartásról és egy jogi minősítésről legyen szó az eljárásban. Ezt igazolja maga az alperesi döntés is, amely a Kbt. 104. § (3) bekezdés megsértését nem mondta ki, viszont önállóan állapított meg alapjogsérelmet, amely arra utal, hogy a vizsgálat és értékelés szempontjából is elkülönült a két jogsértés. Helytálló volt az I. rendű felperes érvelése a tekintetben, hogy a Kbt. 104. § (3) bekezdésében megjelölt ajánlatadási kötelezettség megsértése mulasztás formájában valósulhat meg, míg a Kbt. 2. § (1) bekezdésében foglalt verseny tisztaságát sértő magatartás valamilyen szándékos tevőleges magatartást feltételez, amely szintén alátámasztja az alpmagatartáson túlmenően értékelt magatartást, amely már nem a Kbt. 104. § (3) bekezdése körében értékelhető.

[44] Az ügyfél rendelkezési jogának része, hogy a kérelmező kérelmét módosíthatja, kiegészítheti vagy visszavonhatja. Az alperes értelmezése szerint a tárgyaláson az alperesi érdekelt eredeti kérelmét csupán egy jogszabályhivatkozással egészítette ki, amely új kérelmi elemként nem volt értékelhető. Az előzőekben kifejtettekre tekintettel a bíróság megállapította, hogy jelen esetben a Kbt. 2. § (1) bekezdésében nevesített verseny tisztasága alapelv sérelmének megnevezése és a jogsértő magatartás és az alapelvi jogsértés közötti ok-okozati összefüggés levezetése a tárgyaláson a Kbt. 104. § (3) bekezdésében foglalt ajánlatvételi kötelezettségen túlmutató jogsértésre vonatkozott. Az alperesnek észlelnie kellett volna, hogy az alperesi érdekelt ezen nyilatkozata az eredeti kérelem kereteit meghaladta, és ennek megfelelően kellett volna a Kbt. és Ákr. vonatkozó rendelkezéseit alkalmaznia és megvizsgálnia, hogy az újonnan előterjesztett kérelmi elem érdemben elbírálható-e, azonban az alperes ezen vizsgálatot elmulasztotta.

[45] A következőkben a bíróság vizsgálta, hogy az alperes eljárása megfelelt-e a tartalom szerinti elbírálás elvének. Mint azt a bíróság fent kifejtette a tartalom szerinti elbírálás nem vezethet a kérelemtől elrugaskodott eredményre, hanem funkciója a kérelem tartalmának pontos meghatározása. Téves volt az az alperesi értelmezés, hogy a kérelemben bemutatott magatartást az alperes – a kérelemben megsértettként megjelölt jogszabályi rendelkezéstől függetlenül – szabadon minősítheti és olyan jogszabályi rendelkezés megsértését is megállapíthatja, amelyre a kérelem nem hivatkozott. Ezen értelmezés az Ákr. 38. §-ából sem vezethető le, mivel az Ákr. eljárásrendjében is érvényesül a kérelemhez kötöttség elve, amely azt jelenti, hogy a hivatalbóli eljárásokkal ellentétben a kérelmező határozza meg, hogy mely típusú jogsértés kivizsgálását kéri, amelyen a hatóság nem terjeszkedhet túl, akkor sem, ha a tényállásfeltárás során más jogsértés jut tudomására. Ez alól egyedül a fellebbezési eljárás kivétel a törvény kifejezett rendelkezése alapján. A Kbt. speciális rendelkezései az Ákr.-nél is egyértelműbben szabályozzák a kérelem és a jogorvoslati eljárás kereteit. A Kbt. 3. § 16. pontban és 149. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt kötelezően nevesítendő megsértett jogszabályi rendelkezés határozza meg a kérelem tárgyát képező jogsértést, amelyről az alperesnek döntenie kell. A bíróság az előzőekben már kifejtette, hogy a kérelemben leírt

magatartás és annak megjelölése, hogy az mely jogszabályi rendelkezést sérti, együttesen jelentik a jogsértés meghatározását. Ha az alperes az eljárás alatt a kérelmezői állásponttól eltérően kívánja minősíteni a sérelmezett magatartást, ez már a kérelemtől független másik jogsértés megállapítását eredményezi, amelyre a Kbt. kifejezetten a 158. § szerinti ún. hivatalbóli kiterjesztés eljárásrendje szerint ad lehetőséget.

[51] Az alperes a jogorvoslati kérelem tartalom szerinti elbírálásából helytelenül vont le a kérelmen túlmutató olyan jogi minősítésre következtetést, amely az alperesi érdekelt által jogsértő eseményként megjelölt jogsértés keretei között maradt volna és a kérelmi elemek számán nem változtatott. Az eljárás során feltárt tényeket és bizonyítékokat olyan új vizsgálati szempont szerint értékelte, amellyről a felperesek nem bírtak tudomással, az írásbeli jogorvoslati kérelemből az közvetlenül nem következett, legelőször a tárgyaláson merült fel, amikor az azonnali szóbeli nyilatkozattételen túl már nem volt lehetőségük a felpereseknek nyilatkozatot vagy észrevételt tenni. Ahhoz, hogy a kérelmezettek a védekezéshez való jogukat ténylegesen gyakorolni tudják, egyértelmű tudomással kell bírniuk a jogorvoslati eljárásban lefolytatott vizsgálat tárgyáról, amely meghatározza a védekezésük irányát. A jelen esetben az alperes elmulasztotta bármilyen formában tájékoztatni a felpereseket arról, hogy a vizsgálata a Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdéseiben foglalt alapelvek betartására is kiterjed és ebben a körben korlátozta a felperesek Kbt. 160. §-ában foglalt nyilatkozattételhez és észrevételezéshez való jogát, amely az ügy érdemére kiható eljárásjogi szabálysértés.

[53] A fentiekre figyelemmel a bíróság az alperes határozatát a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja és 92. § (1) bekezdés b) és d) pontjai alapján megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte. A megismételt eljárásban az alperesnek elsőként vizsgálnia kell az alperesi érdekelt tárgyaláson tett nyilatkozatát és a bíróság jelen ítéletben kifejtett értelmezésére tekintettel vizsgálnia kell, hogy van-e a tárgyaláson előterjesztett – a Kbt. 2. § (1) bekezdésének megsértésére utaló – új kérelmi elem érdemi elbírálásának akadálya; amennyiben az új kérelmi elem elbírálását megengedhetőnek tartja, **vagy** a Kbt. 158. § (1) bekezdésének alkalmazásával a jogorvoslati eljárás hivatalból történő kiterjesztéséről dönt a Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdésében foglalt alapelvek tárgyában, úgy teljes körűen biztosítania kell az Ákr.-ben és a Kbt.-ben foglalt ügyféli jogokat a felperesek számára és elő kell segítenie azok érdemi gyakorlását.”

21. A törvényszéki ítélettel szemben a Döntőbizottság felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kfv.V.37.745/2023/14. számú ítéletével (a továbbiakban: kúriai ítélet) elutasította, és a törvényszéki ítéletet hatályában fenntartotta.

A kúriai ítélet az alábbiakat is tartalmazta:

„[48] Az alperes felülvizsgálati kérelmében azt állította, hogy a jogerős ítélet eltér az EBH2012.K.12. (Kfv.VI.37.218/2011/10.) eseti döntésben foglalt jogértelmezéstől. Utal arra a Kúria, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadására nem a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján került sor, ezért ezen okból érdemi felülvizsgálatra nem kerülhet sor, továbbá az eltérésként hivatkozott további döntések [Fővárosi Ítéltábla és a Fővárosi Bíróság megjelölt határozatai] nem minősülnek a Kúria közzétett határozatának [2011. évi CLXI. törvény - a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról 25. §, 51. cím]. Ugyanakkor kiemelendő, hogy az elvिकént közzétett eseti döntésben eldöntött jogkérdés a perbelitől részben eltérő volt: abban az ügyben a jogorvoslati kérelemben megjelölt jogszabályokhoz társított utóbb kifogásolt magatartást a kérelmező. A Kúria ezt új kérelmi elemnek minősítette, és kifejtette, hogy annak elkésztését az alperesnek vizsgálnia kellett volna. A jelen ügyben nem a kifogásolt magatartás, hanem a hozzá társított megsértett jogszabályhely megjelölése maradt el a jogorvoslati kérelemben, de mivel mindkét hiányosság érinti a kérelem tartalmi elemeit,

ezáltal annak elkésztését eredményezi, a jogerős ítélet követi a Kúria döntésében foglalt jogértelmezést is.

[49] Végül a Kúria rámutat, hogy az alperesi érdekelt 2022. augusztus 10-i jogorvoslati kérelmében szereplő Kbt. 104. § (3) bekezdésének megsértése körében az alperes a jogorvoslati kérelmet alaptalannak találta, ezen döntését a felperesek keresetükben nem támadták, így a határozat ezen része véglegessé vált. Az alperes a jogorvoslati kérelemről tehát érdemi döntést hozott, amely tény behatárolja a Kbt. 158. § (1) bekezdésének új eljárásban történő alkalmazhatóságát. A 2022. szeptember 16-i tárgyaláson előterjesztett új kérelmi elem nyilvánvalóan elkésztett, így az elsőfokú bíróság által adott, új eljárásra szóló iránymutatás körében ezen tények értékelendők.”

A jelen, megismételt eljárás megindítása

22. A Döntőbizottság a kérelmező fent hivatkozott, igazgatási szolgáltatási díj befizetését igazoló hiánypótlását követően 2024. május 29. napján indította meg a jelen jogorvoslati eljárást. Az eljárást megindító végzésre a kérelmező újabb érdemi észrevételt nem tett, csupán egy nyilatkozatot terjesztett elő, melyben közölte, hogy az előzményi eljárást követően a tárgyi közbeszerzéssel kapcsolatban további irat nem keletkezett.

A hivatalbóli kiterjesztés

23. A Döntőbizottság a 2024. június 10-én kelt, D.293/8/2024. számú végzésével (a továbbiakban: kiterjesztő végzés) a jogorvoslati eljárást a Kbt. 158. § (1) bekezdése alapján hivatalból kiterjesztette annak vizsgálatára, hogy a kérelmezettek az ajánlattétel és a hiánypótlás során tanúsított magatartásukkal megsértették-e a Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdését.

A kérelmező hivatalbóli kiterjesztéssel kapcsolatos észrevétele

24. A kérelmező a II. r. kérelmezett eljárási kifogásai kapcsán előadta, hogy azok álláspontja szerint megalapozatlanok.

Kifejtette, hogy a kérelmező, a Döntőbizottság, valamint az előzményi határozat felülvizsgálata tárgyában eljáró bíróságok nem állították, nem állapították meg azt, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelme, vagy a jogorvoslati tárgyaláson tett nyilatkozata a Kbt. 2. § (3) bekezdésében foglaltak megsértése vizsgálatára és annak megállapítására irányult.

A törvényszéki ítélet [53], és az azt hatályában fenntartó kúriai ítélet [45] és [49] szakaszai egyértelműen tartalmazzák a megismételt eljárás kereteit, melyeket betartva hozta meg a jogorvoslati eljárás kiterjesztéséről szóló döntését a Döntőbizottság.

A II: r. kérelmezettnek a bírósági felülvizsgálatban, és jelen megismételt eljárásban is lehetősége volt a Kbt. megjelölt alapelvi rendelkezései körében a kérelmezetti magatartását illetően kifejteni érvelését.

A kérelmező álláspontja szerint megalapozatlan ezért a II. r. kérelmezett azon hivatkozása is, hogy számára nem egyértelmű, és nem állapítható meg a kiterjesztő végzésből, hogy a Döntőbizottság mely alapelvi sérelmek körében végez vizsgálatot.

Véleménye szerint az előzményi határozat indokolása egyértelműen megjelöli és ismerteti, hogy mely alapelvek megsértését, és milyen okból állapította meg a Döntőbizottság a kérelmezettek terhére, ezért a kérelmezetteknek a megismételt eljárásban az előzményi határozatban tett megállapítások, és hivatkozott alapelvek megsértése keretében kell észrevételeiket megtenniük.

Az I. r. kérelmezett hivatalbóli kiterjesztésre tett észrevétele

25. Az I. r. kérelmezett elsődlegesen eljárásai kifogást terjesztett elő, melyben előadta, hogy jogsértő volt a hivatalbóli kiterjesztés, mivel nem állnak fenn annak Kbt. 158. § (1) bekezdése szerinti konjunktív feltételei.

E körben kifejtette, hogy a Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdésének megsértése nem csak az eredeti jogorvoslati eljárás tárgya volt, de pontosan ezek voltak a jelen megismételt eljárás előzményi bírósági eljárásának fókuszpontjai. A kérelmező elkésetten terjesztette elő az alapelvi jogsértésre vonatkozó kérelmi elemeit, amelynek következményét a Döntőbizottságnak a törvényszéki és a kúriai ítélet útmutatása szerint a jelen megismételt eljárásban kell levonnia.

Álláspontja szerint ennek a korlátozásnak gyakorlati indoka is van, hiszen az eljárás hivatalból való kiterjesztése nem döntés a kérelmező kérelmi eleméről, hanem gyakorlatilag egy párhuzamos eljárás ugyanabban a kérdésben. E kérdésben viszont a Döntőbizottság nem dönthet eltérő módon, az elkésetten előterjesztett kérelmi elemnek pedig nem lehet helyt adni.

Véleménye szerint a kiterjesztés amiatt is jogsértő, hogy az az érdemi határozat meghozatalát követően született, egy olyan eljárásban, amelynek célja nem korábban elmulasztott cselekmények megtétele, hanem a Fővárosi Törvényszék és a Kúria utasítása szerint a kérelmezetteket ért jogsértés orvoslása. Az eljárás ennek ellenére való hivatalból való kiterjesztése nem csak a Kbt. 158. § (1) bekezdését sértené, de az I. r. kérelmezett Alaptörvény XXIV. cikke szerinti tisztességes hatósági eljáráshoz való joga is sérülne.

A kiterjesztésre vonatkozóan érdemben előadta, hogy a kiterjesztéssel a Döntőbizottság valójában a Kbt. 104. § (3) bekezdésébe illő, ám annak alapján jogszerűnek minősülő, és nem azon túlmutató tényállást szankcionálna az alapelvi rendelkezések megsértésének megállapítása által.

A Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.197/2008/6. számú, és a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.27.331/2010/3. számú ítéleteire hivatkozva hangsúlyozta, hogy alapelvi jogsértés megállapításának nem főszabály szerint, hanem csak kivételes esetben van helye, márpedig a jogorvoslati kérelem tárgyát képező Kbt. 104. § (3) bekezdésének sérelmét a Döntőbizottság az előzményi eljárásban vizsgálta, és annak megsértését nem találta megállapíthatónak. Utalt arra, hogy mind a Döntőbizottság, mind a kérelmező szerint a Kbt. 104. § (3) bekezdésének, illetve az alapelvek megsértése azonos kérelmezetti magatartásokkal valósult meg.

Álláspontja szerint, ha a kérelmezetti magatartást a Kbt. 104. § (3) bekezdése szabályozza, és annak megsértése nem állapítható meg, akkor ugyanezen magatartás nem vizsgálható az alapelvek szempontjából. E körben hivatkozott a Kúria joggyakorlat-elemző csoportjának véleményére és a Kúria Kf.39.035/2022/9. számú ítéletére, melyek alapján hangsúlyozta, hogy alapelvi jogsértés megállapításához a tételes jogi rendelkezésekkel összefüggő, de azon túlmutató sérelem meghatározása, adott esetben a tételes jogi és az alapelvi rendelkezések egymáshoz való viszonyának kibontása szükséges, ilyen viszont nem került bemutatásra.

Hangsúlyozta, hogy ha az alapelvek megsértése vizsgálható is lenne, azok megállapítása kizárólag az I. r. kérelmezettre vonatkozó bizonyítékok alapján történhetne. Véleménye szerint az előzményi eljárásban a jogsértés és az I. r. kérelmezett magatartása közötti logikai összefüggés megállapítása elmaradt, pedig anélkül jogsértés megállapítására nem kerülhet sor. E körben utalt arra, hogy a Döntőbizottság az előzményi határozat 183., 184. és 188. pontjaiban az akkori II. és IV. r. kérelmezett nyilatkozatait és magatartásait értékelte, ehhez képest az abból levont következtetéseket valamennyi kérelmezettre alkalmazta, a jogsértést valamennyi kérelmezettre vonatkozóan azonosan állapította meg, mindenkiel szemben azonos mértékű bírságot szabott ki.

Álláspontja szerint az előzményi határozat a II. és IV. r. kérelmezett szubjektív körülményei alapján állapította meg valamennyi kérelmezett esetében, hogy „mire törekedtek”. Az egyes kérelmezettek szubjektumához köthető tények nem lehetnek alapjai valamennyi kérelmezett felelősségének.

A II. r. kérelmezett hivatalbóli kiterjesztésre tett észrevétele

26. A II. r. kérelmezett a kiterjesztés tekintetében érdemi észrevételt nem tett, eljárási kifogást terjesztett elő.

E körben idézte a törvényszéki ítélet [44] bekezdését, melyből kiemelte azt a szövegrészt, hogy „az újonnan előterjesztett kérelmi elem érdemben elbírálnak-e, azonban az alperes ezen vizsgálatot elmulasztotta”. Hivatkozott továbbá a kúriai ítélet [48]-[49] bekezdéseire, ezekből hangsúlyozta, hogy „mindkét hiányosság érinti a kérelem tartalmi elemeit, ezáltal annak elkésztségét eredményezi, a jogerős ítélet követi a Kúria döntésében foglalt jogértelmezést”, illetve hogy az „alperes a jogorvoslati kérelemről tehát érdemi döntést hozott, amely tény behatárolja a Kbt. 158. § (1) bekezdésének új eljárásban történő alkalmazhatóságát. A 2022. szeptember 16-i tárgyaláson előterjesztett új kérelmi elem nyilvánvalóan elkészett”.

Ezt követően idézte a Kbt. 158. § (1) bekezdését, valamint a Kbt.-hez fűzött Kommentár (kiadó: Wolters Kluwer Hungary Kft., szerkesztette: Dezső Attila, a továbbiakban: Kbt. Kommentár) azon részét, hogy „a jogalkotó célja a miniszteri indokolásból kitűnően ennek a hivatalbóli eljárásnak az elkülönített szabályozásával a jogorvoslati kérelemhez kötöttség kiküszöbölése volt, nem pedig a határidőben előterjeszteni elmulasztott jogorvoslati kérelmek utólagos érvényesítése”. Utalt még a Kbt.-hez fűzött másik Kommentár (kiadó: ORAC Kiadó Kft.) azon gondolatára is, hogy „A Közbeszerzési Döntőbizottságnak kötelezettsége eljárásának kiterjesztése olyan jogsértésekre is, melyek miatt a jogvesztő határidőn belül kérelmet nem nyújtottak be, de az eljárása során tudomására jutott.”

A II. r. kérelmezett a fentiekre hivatkozva előadta, hogy álláspontja szerint a Döntőbizottság akkor alkalmazhatja a hivatalbóli vizsgálatot, ha a jogorvoslati kérelemben meg nem jelölt, a kérelemben meg nem nevezett jogsértésről szerez tudomást az eljárása során. Ennek a jogintézménynek éppen az a jelentősége, hogy olyan esetben is lehetővé teszi a Döntőbizottság eljárását, vizsgálódását, amely vonatkozásában a kérelem vagy a kezdeményezés nem tartalmazott indítványt, kérelmet. A jogalkotónak ezzel az volt a szándéka, hogy a kérelemben vagy a kezdeményezésben meg nem jelölt, de vélhetően jogsértést megvalósító egyetlen tevékenység, mulasztás se maradjon jogkövetkezmények nélkül.

Hangsúlyozta, hogy abban az esetben, amikor a kérelem tartalmaz konkrét kérelmet, az azonban elkészett, vagy más eljárásjogi akadály miatt nem képezheti az érdemi vizsgálat tárgyát, e körben nem lehet az eljárásjogi akadályt a hivatalból történő vizsgálat alkalmazásával orvosolni. A Döntőbizottság a kérelem alapján indult jogorvoslati eljárásában kötve van a kérelemhez, és csak akkor alkalmazhatja a hivatalbóli kiterjesztést, ha olyan jogsértésről szerez tudomást, mely a kérelemben nem szerepelt.

Ez alapján tehát olyan esetben, ha a kifogásolt jogsértés szerepel a kérelemben, de az érdemi elbírálásnak eljárásjogi akadály van, a hivatalbóli kiterjesztés nem alkalmazható.

Kifejtette azt is, hogy a Kúria eljáró tanácsa a kúriai ítélet szóbeli kihirdetésekor megerősítette, hogy álláspontjuk szerint a jogorvoslati kérelem tételes jogsértést és a tárgyi eljárás kiterjesztő végzésében megjelölt alapvető jogsérelmet tartalmazott, mint új, önálló kérelmi elemet. Az új kérelmi elem nyilvánvalóan elkészett, így annak érdemi bírálata egyrészt eljárásjogi akadályba ütközik, másrészt arra hivatalból sem terjeszthető ki a vizsgálat.

Kiemelte továbbá, hogy a Döntőbizottság nem veheti át a kérelmező szerepét, nem léphet kérelmezői pozícióra, nem pótolhatja a kérelem hiányosságait, az elkésztett előterjesztett kérelmi elemet hivatalból sem teheti vizsgálat tárgyává. A megismételt eljárás nem új eljárási cselekmények végrehajtására szolgál, kifejezetten és kizárólagosan arra, hogy a Döntőbizottság orvosolja a jogsértést, és a határidőben előterjesztett tételes jogsértést meghatározó kérelmi elem érdemi elbírálását elvégezze (azt elutasítsa), az elkésztett előterjesztett alapelvi jogsértést meghatározó jogorvoslati kérelmet pedig eljárásjogi szempontból megvizsgálja, és annak elkésztését megállapítsa.

Arra az esetre, ha a Döntőbizottság fenntartja a kiterjesztő végzésben foglaltakat, a II. r. kérelmezett előadta, hogy a végzésben a Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdése került megjelölésre, amely megegyezik a megsemmisített határozat jogorvoslati kérelem alapján tett megállapításával.

Álláspontja szerint a fentiek alapján – különös figyelemmel a Kúria ítéletére és tájékoztatására – a hivatalbóli kiterjesztésnek a jogorvoslati kérelem kapcsán nincs helye, arra nincs jogszabályi lehetőség.

A Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdését idézve előadta, hogy ezen alapelvi rendelkezések alapján megsérthető

1. a verseny tisztasága,
2. a verseny átláthatósága
3. a verseny nyilvánossága,
4. a jóhiszeműségnek és a tisztességnek megfelelő eljárás követelménye, valamint
5. a joggal való visszaélés tilalma.

E tekintetben kérte a Döntőbizottságot, hogy adott esetben tárgyalás tartása keretében nyújtson tájékoztatást arról, hogy a kiterjesztő végzésben megjelölt jogszabályhelyekben rögzített öt alapelv közül mi a hivatalbóli kiterjesztés vizsgálati köre, mely konkrét, feltételezett kérelmezetti magatartásokkal kapcsolatban mely alapelv sérelmét vizsgálja az öt közül, amire vonatkozóan az érdemi észrevételek benyújtását várja.

Végezetül felhívta a Döntőbizottság figyelmét, hogy törvényszéki ítélet [53] pontja alapján teljes körűen biztosítania kell az Ákr.-ben és a Kbt.-ben foglalt ügyféli jogokat a kérelmezettek számára, és elő kell segítenie azok érdemi gyakorlását.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

27. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a jelen verseny újranyitási eljárással érintett keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárás 2020. december 21. napján került megindításra, így a kérelem érdemi elbírálása körében a Kbt. ezen a napon hatályos anyagi jogi rendelkezéseit kell alkalmazni.

28. A Döntőbizottság a 2024. június 10. napján kelt, D.293/8/2024. számú végzésével a jelen jogorvoslati eljárást kiterjesztette annak vizsgálatára, hogy a kérelmezettek az ajánlattétel és a hiánypótlás során tanúsított magatartásukkal megsértették-e a Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdését.

29. A Döntőbizottságnak a kiterjesztés érdemi vizsgálata előtt – az I. és II. r. kérelmezett eljárási kifogásaira is tekintettel – először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy fennállnak-e a kiterjesztés eljárásjogi feltételei.

A Döntőbizottság a fenti kérdés eldöntéséhez előzetesen azt vizsgálta meg, hogy jelen esetben milyen tartalmú döntést hozhatott meg, illetve kellett meghoznia.

A Kbt. 158. § (1) bekezdés szerint, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság az eljárása során a kérelem vagy a kezdeményezés alapján vizsgáltakon túli jogsértésről szerez tudomást az érdemi határozat [165. §] meghozatala előtt, ezek vonatkozásában is eljárhat hivatalból. Az eljárás kiterjesztésére akkor van lehetőség, ha a feltárt jogsértés sérti a verseny tisztaságát vagy nyilvánosságát, az ajánlattevők esélyegyenlőségét vagy érdemben kihatott az ajánlatkérő döntésére. Az eljárás kiterjesztéséről az eljáró tanács dönt.

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 97. § (4) bekezdése alapján a bíróság határozatának rendelkező része és indokolása a megismételt eljárásban és a cselekménynek a bíróság határozatával elrendelt megvalósítása során köti az eljáró közigazgatási szerveket.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a Döntőbizottság döntése során kötve van a – a kúriai ítélettel hatályában fenntartott – törvényszéki ítélet fent idézett [53] bekezdésében tett iránymutatáshoz, mely szerint „A megismételt eljárásban az alperesnek elsőként vizsgálnia kell az alperesi érdekelt tárgyaláson tett nyilatkozatát és a bíróság jelen ítéletben kifejtett értelmezésére tekintettel vizsgálnia kell, hogy van-e a tárgyaláson előterjesztett – a Kbt. 2. § (1) bekezdésének megsértésére utaló – új kérelmi elem érdemi elbírálásának akadálya; amennyiben az új kérelmi elem elbírálását megengedhetőnek tartja, vagy a Kbt. 158. § (1) bekezdésének alkalmazásával a jogorvoslati eljárás hivatalból történő kiterjesztéséről dönt a Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdésében foglalt alapelvek tárgyában...”

A Döntőbizottság álláspontja szerint a fenti iránymutatás egyértelműen rögzítette, hogy a Döntőbizottságnak két vagylagos eljárási lehetősége, pontosabban kötelezettsége van: vagy megvizsgálja, hogy a kérelmező által az előzményi eljárás tárgyalásán előterjesztett, alapvető jogsértést vélelmező kérelmi elem vizsgálatának van-e eljárásjogi akadálya, vagy hivatalbóli kiterjesztésről dönt, és annak keretében ítéli meg, hogy a kérelmezettek megsértették-e a Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdését.

Hangsúlyozandó, hogy a két eljárásjogi megoldás tekintetében a Fővárosi Törvényszék nem állított fel sem sorrendet, sem hierarchiát, sem együttes alkalmazási kötelezettséget. A két lehetőség közötti választást a bíróság a Döntőbizottságra, mint a megismételt eljárás kötelezettjére bízta, ezzel mintegy deklarálva a Döntőbizottság hivatalbóli kiterjesztésre vonatkozó diszkrecionális jogkörét. A Döntőbizottság a két vagylagos eljárási útmutatás közül a kiterjesztést alkalmazta, mely iránymutatást nem rontja le a kúriai ítélet [49] bekezdésének azon része sem, hogy „Az alperes a jogorvoslati kérelemről tehát érdemi döntést hozott, amely tény behatárolja a Kbt. 158. § (1) bekezdésének új eljárásban történő alkalmazhatóságát. A 2022. szeptember 16-i tárgyaláson előterjesztett új kérelmi elem nyilvánvalóan elkésett, így az elsőfokú bíróság által adott, új eljárásra szóló iránymutatás körében ezen tények értékelendők.” A Döntőbizottság álláspontja szerint a Kúria ezáltal nem korlátozta a Döntőbizottságot a törvényszéki ítéletben tett felhívás alapján a kiterjesztés irányában, terjedelmében egyrészt azért, mert a kúriai ítélet teljes egészében tartotta fenn hatályában a törvényszéki ítéletet, másrészt azért, mivel a Döntőbizottságot a Kúria sem korlátozhatja a kiterjesztésre vonatkozó diszkrecionális jogköre gyakorlásában, még akkor sem, ha a Kúria megítélése szerint a kérelmező által az előzményi ügy tárgyalásán előterjesztett, a Kbt. 2. § (1) bekezdésének megsértésére vonatkozó kérelmi elem elkésett.

A fentiek alapján nem foghatott helyt a II. r. kérelmezett által előterjesztett – illetve az I. r. kérelmezett részéről ahhoz csatlakozó – azon eljárási kifogás, mely szerint a Döntőbizottság az új eljárásban már nem vizsgálhatja hivatalból az előzményi eljárásban elkésetten már előterjesztett kérelmi elemet. Ez kiüresítené mind a hivatalbóli kiterjesztés jogintézményét, mind pedig az új eljárásra kötelezés funkcióját, tekintettel egyrészt arra, hogy a Fővárosi Törvényszék által az I. és II. r. kérelmezett tekintetében az előzményi határozat egésze megsemmisítésre került, amely helyett egy minden vonatkozásban új döntést kell hoznia a Döntőbizottságnak, másrészt, mert a Kbt. 158. § (1) bekezdésében rögzített azon mondatrész, hogy „az érdemi határozat [165. §] meghozatala előtt” csak és kizárólag az új eljárásban hozott döntésre vonatkozhat, hiszen a fent kifejtettek szerint az előzményi határozat már nem létezik.

Szintén nem minősülhetett helytállónak a II. r. kérelmezett azon kifogása, hogy a Döntőbizottság nem jelölte ki konkrétan a hivatalbóli kiterjesztés tárgykörét, mivel a kiterjesztő végzésben egyértelműen rögzítésre került, hogy „kiterjesztette annak vizsgálatára, hogy a kérelmezettek az ajánlattétel és a hiánypótlás során tanúsított magatartásukkal megsértették-e a Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdését”. Ezen rendelkezés csak úgy értelmezhető, hogy a Döntőbizottság külön-külön megvizsgálja az I. és II. r. kérelmezett egyes cselekményeit az ajánlattétel, illetve a bírálat során abból a szempontból, hogy azok jogszerűek voltak-e a hivatkozott két rendelkezésben előírt alapelvek tükrében.

Mindezek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kiterjesztés tárgya érdemi vizsgálatának nincs eljárásjogi akadálya, ezért azt a Döntőbizottság érdemben vizsgálta meg az alábbiak szerint.

30. A Kbt. releváns rendelkezései a következők:

A Kbt. 2. § (1), (3) és (7) bekezdései az alábbiakról rendelkeznek:

„(1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

(3) Az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően kötelesek eljárni. A joggal való visszaélés tilos.

(7) E törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. E törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.”

31. A Döntőbizottság előjáróban rögzíti, hogy az alapelvek jogszabályokban – így a Kbt.-ben – való konkrét megjelenítésének eredeti célja egyrészt az, hogy a jogalkalmazóknak iránytűként szolgáljon a jogalkalmazás során, másrészt pedig, hogy konkrét történeti tényállásra vonatkozó szabály hiányában generálklauzulaként ezek alapján lehessen megítélni a felmerült jogi kérdést. A közbeszerzési alapelvek utóbbi, hézagpótló szerepét támasztja alá egyrészt a Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.197/2008/6. számú ítélete, amely szerint „...a közbeszerzési eljárás alapelveinek érvényesülését elsősorban az egyes tételes jogi rendelkezések biztosítják. Az alapelvi sérelem vizsgálatakor tehát nem lehet megkerülni a konkrét eljárásra irányuló speciális rendelkezéseket. Az alapelvek önmagukban csak akkor válhatnak a jogszerű eljárás fokmérőivé, ha valamely magatartás a tételes rendelkezések szerint nem ítéltető meg.”

Az alapelvek ezen hézagpótló funkcióját erősíti a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.27.331/2010/3. számú ítélete is, mikor kimondja, hogy „A Fővárosi Ítéltábla maradéktalanul egyetért elsőfokú bíróságnak azzal az ítéleti érvelésével, mely a tételes jogi norma és az alapelvek összefüggéséről szól, azaz azzal, hogy mindaddig, amíg konkrét jogszabályhely alkalmazásával a jogvita eldönthető, addig azok megkerülésével nem lehet az ítéletben a törvény alapelveire hivatkozni. Az alapelvek kiegészítő, mögöttes rendelkezéseként csak akkor vehetők figyelembe, ha konkrét szabály nem áll a jogalkalmazó rendelkezésére.”

32. A Kbt. 104. § (3) bekezdés második mondata szerint a keretmegállapodásban részes ajánlattevőket ajánlattételi, illetve szerződéskötési kötelezettség terheli. Mind a törvényszéki, mind a kúriai ítélet kimondta, hogy az előzményi határozat tartalmából az következik, hogy a Döntőbizottság az előzményi határozatban megállapította, hogy a kérelmezettek nem mulasztották el ajánlattételi kötelezettségüket, ugyanis mind az I., mind a II. r. kérelmezett nyújtott be ajánlatot. Mivel a tételes jogszabályi rendelkezés alapján nem volt megítélhető a kérelmezettek – a Döntőbizottság által vélelmezetten jogsértő – magatartása, ezért került sor jelen új eljárásnak az alapelvekre való kiterjesztésére a kérelmezetti magatartások megítélése érdekében.

A Döntőbizottság megállapította, hogy ajánlattételi határidőre a keretmegállapodásos eljárás második részében valamennyi ajánlattevő, így a kérelmezettek is benyújtották az ajánlatukat. A kérdés, amiben a Döntőbizottságnak a kiterjesztés alapján állást kellett foglalnia az az, hogy ezen ajánlattétel a Kbt. rendelkezéseivel összhangban történt-e.

A fentiek előrevetítését követően a Döntőbizottság a keretmegállapodás jogintézményét vizsgálta meg.

A keretmegállapodásos eljárás indoka, hogy lehetővé tegye a felek számára, hogy a konkrét megrendelések előtt meghatározzák az üzleti feltételeiket. Ez a külön közbeszerzési eljárásokhoz képest mindkét fél számára időt, erőforrást, késedelmet takarít meg. Továbbá ugyancsak erősíti az átláthatóságot és a versenyt a több kisebb közbeszerzési eljáráshoz képest (S. Arrowsmith, *The Law of Public and Utilities Procurement: Regulation in the EU and UK*, Sweet & Maxwell, 2014, 11-01).

A keretmegállapodásos eljárás két része ötvözi a hirdetménnyel (első rész) és a hirdetmény nélkül (második rész) induló eljárásokat. Ugyanakkor ezáltal a második rész tekintetében a verseny a több ajánlattevővel megkötött keretmegállapodások esetén is korlátozott, csak a keretmegállapodást kötő ajánlattevők vonatkozásában valósul meg. Az Európai Parlament és a Tanács 2014. február 26-i 2014/24/EU Irányelve a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (61) preambulumbekkezdése éppen ezért is kifejezetten rögzíti, hogy „A keretmegállapodásokat nem szabad szabálytalanul vagy a versenyt akadályozó, korlátozó vagy torzító módon alkalmazni.”

A Kbt. indokolása értelmében „a keretmegállapodás önmagában még nem valósít meg beszerzést, ahhoz szükséges második lépcsőben egy konkrét szerződés létrejötte”. Ezzel összhangban a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója a keretmegállapodásokkal kapcsolatos egyes kérdésekről (2021. május 10.) kimondja, hogy „A keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárás kifejezetten alkalmas az előre pontosan meg nem határozható beszerzési igények kielégítésére. Erre is tekintettel, a keretmegállapodás önmagában nem eredményeztet beszerzési kötelezettséget az ajánlatkérő és teljesítési kötelezettséget – értelemszerűen a magába a keretmegállapodásba foglalt kötelezettségek (pl. ajánlattételi kötelezettség, szerződéskötési kötelezettség) kivételével – a nyertes ajánlattevő részéről. A beszerzési kötelezettség csak a keretmegállapodás alapján történő

versenyújranyítás/közvetlen megrendelés során jelenik meg ezért javasolt e beszerzési kötelezettség konkrét meghatározása a keretmegállapodásban.” Ezzel azonosan rendelkezik a keretmegállapodásos eljárás megindításakor hatályban volt azonos tárgyú Tanácsi útmutató is (KÉ 2019. évi 106. szám, 2019. június 4.).

A fentiekben rögzítettek szerint a keretmegállapodás megkötése önmagában még nem valósítja meg a beszerzést, ahhoz szükséges második lépcsőben egy konkrét szerződés létrejötte is. A beszerzési és teljesítési kötelezettség (a keretmegállapodásból eredő kötelezettségeken túl), a beszerzési igény realizálása csak a második szakaszban jön létre.

A Kbt. 104. § (2) bekezdése értelmében a keretmegállapodás alapján a beszerzést az ajánlatkérő a Kbt. Keretmegállapodások alcíme alapján folytatja le.

A központosított közbeszerzési rendszerről, valamint a központi beszerző szervezet feladat- és hatásköréről szóló 168/2004. (V. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 168/2004. Korm. rendelet) 28. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő intézmény egyedi közbeszerzési eljárását, azaz a keretmegállapodásos eljárás második részét a Kbt. 104-105. §-a rendelkezéseinek, azaz a Keretmegállapodások alcímnek megfelelően bonyolíthatja le.

Ezen jogszabályi előírásnak a nyilvánvaló célja, hogy az ajánlatkérők beszerzési igényének megvalósítását elősegítse. A jogalkotó azt kívánta ezen előírással biztosítani, hogy a keretmegállapodásos közbeszerzési eljárás második részében a keretmegállapodásban részes ajánlattevők ajánlatot tegyenek és a szerződést is megkössék.

A Kbt. 104. § (2) bekezdésére is tekintettel a Kbt. 104. § (3) bekezdése általános jelleggel írja elő az ajánlattevők részére az ajánlattételi és szerződéskötési kötelezettséget, nem differenciál a keretmegállapodás altípusai között.

Ezen jogszabályi előírás akkor töltheti be a szerepét, az ajánlattevők akkor tesznek eleget jogszabályi és szerződéses kötelezettségüknek, ha és amennyiben az ajánlattételi kötelezettség nem csak látszólagosan, formálisan teljesül, és a több ajánlattevővel kötött keretmegállapodás második részében az ajánlattevők közötti verseny ténylegesen megvalósul.

33. A fentiek figyelembevételével vizsgálta meg a Döntőbizottság a kérelmező, mint ajánlatkérő által lefolytatott közbeszerzési eljárást.

Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásában iratminta szerinti felolvasólap, iratminták szerinti nyilatkozatok és egy ártáblázat benyújtását várta el, adott esetben az aláírók aláírási jogosultságának alátámasztását igazoló dokumentumok mellett.

Az ajánlattételi határidőre mindkét kérelmezett benyújtotta az ajánlatát.

Az I. és II. r. kérelmezett ajánlata is hiányosan került benyújtásra. Az I. r. kérelmezett ajánlata érdemi része csak az ajánlati ártáblázatot, a II. r. kérelmezett ajánlata meghatalmazást és az ajánlati ártáblázatot tartalmazta.

Az ajánlatkérő hiánypótlási felhívást bocsátott ki a kérelmezettek részére az alábbiak szerint.

Az I. r. kérelmezettől négy dokumentum benyújtását várta el (a Kbt. 66. § (2) bekezdése szerinti ajánlati nyilatkozat, a Kbt. 66. § (6) bekezdés szerinti alvállalkozókkal kapcsolatos nyilatkozat, a Kbt. 62. § szerinti kizáró okos nyilatkozat és a rendszerhasználati árra vonatkozó nyilatkozat).

A II. r. kérelmezettől a 66. § (2) bekezdése szerinti ajánlati nyilatkozatot kérte.

Hiánypótlásában az I. és a II. r. kérelmezett egy-egy aláírási címpéldányt csatolt.

Az ajánlatkérő a nem megfelelő hiánypótlásra tekintettel az I. és II r. kérelmezett ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenné nyilvánította.

A Döntőbizottság álláspontja szerint a kérelmezettek fentiek szerinti magatartása – tekintettel arra, hogy az ajánlatuk benyújtásra került – formálisan megfelelt a Kbt. 104. § (3) bekezdése második mondatában szereplő ajánlattételi kötelezettség teljesítésének, ugyanakkor a magatartásuk a Kbt. alapelvi rendelkezéseibe ütközik az alábbiak szerint.

34. Amint a Döntőbizottság a fentiekben rögzítette, a közbeszerzés alapelvei áthatják a teljes közbeszerzési eljárást, érvényesülésüket elsődlegesen a tételes jogi rendelkezések biztosítják. Amennyiben viszont a tételes jogi rendelkezések az adott tényállás vonatkozásában nem tudják az alapelvek érvényesülését maradéktalanul biztosítani, akkor alapelvi jogsértés megállapításának helye lehet.

A Kbt. 2. § (7) bekezdése általános iránymutatásként rögzíti, hogy a Kbt. rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.

Magyarország Alaptörvénye 28. cikke kimondja, hogy „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

Az Alaptörvény hivatkozott cikkhez fűzött indokolása szerint „Az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok és közvetetten más közhatalmi szervek jogértelmezésére irányadó szabály, amely a jogszabályok értelmezésével kapcsolatosan ad eligazítást, iránymutatást. A törvény – a rendelkezéshez kapcsolódó alkotmánybírói gyakorlatot [lásd erre vonatkozóan például a 3325/2012. (XI. 12.) AB végzést, 3231/2014. (IX. 22.) AB végzést], valamint a Kúriának a rendelkezéssel kapcsolatos értelmezését [lásd például a Kúria Mfv. 10.272/2015/4. számú döntését] nem érintve – megállapítja, hogy a teleologikus jogértelmezés keretében a bíróságoknak elsősorban a jogalkotó által meghatározott célt kell figyelembe venniük.”

Az Alaptörvény 28. cikke – illetve annak indokolása – alapján a bíróságoknak és más közhatalmi szerveknek, így a Döntőbizottságnak is a jogszabályok szövegét akként kell értelmeznie, hogy az azok céljával összhangban álljon. A jogszabályok céljának megállapításakor a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabályjavaslat indokolását kell figyelembe venni akként, hogy a jogszabályok a józan észnek, közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

A Kbt. 2. § (1) bekezdésében rögzített verseny tisztasága alapelv az ajánlatkérőktől megköveteli, hogy az ajánlatkérő biztosítsa a tisztességes versenyt akként, hogy nyitott, objektív, nem diszkriminatív versenyhelyzetet teremtsen. A közbeszerzési verseny akkor felel meg ezen alapelvnek, ha mentes a korrupciótól, nem állnak fenn összeférhetlenségi

helyzetek, és az eljárás megfelel a közbeszerzési és a versenyjogi előírásoknak is. A Kbt. 2. § (1) bekezdésében rögzített alapelv az ajánlattevőktől azt várja el, hogy az ajánlattevők ténylegesen versenyezzenek egymással, döntéseiket önállóan hozzák meg, és mellőzzék a gazdasági szereplőkkel kapcsolatos összehangolt piaci magatartást.

A Kbt. 2. § (3) bekezdésében rögzített jóhiszeműség és tisztesség alapelve általános zsinórmértéket rögzít, amely nemcsak a polgári jogi jogviszonyokban, hanem a közbeszerzési jogviszonyokban is irányadó. Ezen alapelv a felek kölcsönös bizalmának a garanciáját jelenti. Az érintett felek számára etikai mércét állapít meg, és általános elvként az adott helyzetben általában elvárható magatartás tanúsítását kívánja meg. Ezen alapelv biztosítja többek között valamely jogszabály – így a Kbt. – alkalmazása során a saját céljával való szembekerülés megakadályozását.

35. A tárgyi közbeszerzési eljárásban – a Kbt., illetve a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet értelmében – az ajánlattevőknek csatolni kellett a felolvasólap mellett (amely tartalmazta a rendszerhasználati árra vonatkozó kitélt is), a Kbt. 62. §-a szerinti kizáró okokra vonatkozó nyilatkozatot, a Kbt. 66. § (2) bekezdése szerinti ajánlati nyilatkozatot (Kbt. 66. § (2) „Az ajánlatnak tartalmaznia kell különösen az ajánlattevő kifejezett nyilatkozatát az ajánlati vagy ajánlattételi felhívás feltételeire, a szerződés megkötésére és teljesítésére, valamint a kért ellenszolgáltatásra vonatkozóan”), valamint a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) és b) pontja szerinti nyilatkozatot (Kbt. 66. § (6) „Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban előírhatja, hogy az ajánlatban, több szakaszból álló eljárásban a részvételi jelentkezésben meg kell jelölni

- a) a közbeszerzésnek azt a részét (részeit), amelynek teljesítéséhez az ajánlattevő (részvételre jelentkező) alvállalkozót kíván igénybe venni,
- b) az ezen részek tekintetében igénybe venni kívánt és az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés benyújtásakor már ismert alvállalkozókat.)

Azon túl, hogy ezen nyilatkozatok benyújtása jogszabályi előírások alapján kötelező, az ajánlatkérő nyilatkozatmintát is bocsátott az ajánlattevők rendelkezésére. Erre tekintettel ezen nyilatkozatok tárgyi közbeszerzési eljárásban való benyújtásának kötelezettsége tudott és ismert volt valamennyi ajánlattevő előtt.

A Döntőbizottság álláspontja szerint a közbeszerzési eljárásban benyújtandó iratok száma alacsony, körük korlátozott volt, továbbá azokkal kapcsolatosan hiánypótlás is kiadásra került. A Döntőbizottság rámutat, hogy valamennyi keretmegállapodásban részes ajánlattevő – így az I. és II. r. kérelmezett is – közbeszerzési vevőszolgálatot kell, hogy működtessen, amelynek keretmegállapodás szerinti feladata többek között a verseny újraindítás során az ajánlatadás.

A kérelmezettek arra is hivatkoztak, hogy számos közbeszerzési eljárásban nyújtanak be ajánlatot. Nyilvánvalóan előfordulnak hibák, hiányosságok egy ajánlatban, de a jelen esetben egy egyszerűen összeállítható ajánlatról volt szó, továbbá az ajánlatkérő az érvényes ajánlattételt elősegítendő iratmintákat is bocsátott az ajánlattevők rendelkezésére. Ezen túl a hiányosan benyújtott ajánlatokkal összefüggésben hiánypótlási felhívás is kibocsátásra került, és az ajánlattevők is gyakorlott – erre a célra is létrehozott vevőszolgálatokkal is rendelkező – ajánlattevőknek minősülnek.

A Döntőbizottság rögzíti, hogy a közbeszerzési eljárás alapján megállapítható volt, hogy mindkét kérelmezett hiányos ajánlatot nyújtott be, amelyre tekintettel mindkét ajánlattevő felé hiánypótlási felhívás került kibocsátásra, amelyet mindkét ajánlattevő hiányosan teljesített, és ezért az ajánlatukat az ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánította.

A Döntőbizottság álláspontja szerint már önmagában a fentiek felvetik, hogy a Kbt. preambulumban a Kbt. céljaként rögzített tisztességes verseny nem volt biztosított a tárgyi keretmegállapodásos eljárás második részében.

A Döntőbizottság kiemeli, hogy egy tisztességes versenyt megvalósító közbeszerzési eljárásban az ajánlattevők azért tesznek ajánlatot, hogy a közbeszerzési eljárás nyertesei legyenek.

36. A jogkérdés vizsgálata során a fentiekben túl nem lehet figyelmen kívül hagyni a Döntőbizottság álláspontja szerint azt a körülményt sem, hogy a keretmegállapodás szankcionálja az ajánlattételi, szerződéskötési és hiánypótlási kötelezettség elmulasztását is. Az ajánlattevők egyrészt elveszítik az adatszolgáltatási biztosíték egy részét, másrészt pedig az akár – súlyos szerződésszegésnek minősülő körülményként (keretmegállapodás XI.2.2.5) – a keretmegállapodás felmondásának okául is szolgálhat. Azaz az ajánlattétel, hiánypótlás, szerződéskötés elmaradása szankcionált a keretmegállapodás keretein belül.

Ezen szerződéses rendelkezések célja, hogy rászorítsa az ajánlattevőket a Kbt. 104. § (3) bekezdésével, és annak fentiekben rögzített céljával összhangban az ajánlattételre és a szerződéskötési kötelezettség teljesítésére, és ekként biztosítsa a keretmegállapodásos eljárás második részének a megvalósulását, a 168/2004. Korm. rendelet hatálya alá tartozó intézmények beszerzési igényének a kielégítését.

Nemcsak a keretmegállapodás szankcionálja az ajánlattétel, hiánypótlás, szerződésszegés elmulasztását, hanem az ajánlattevőknek azzal is számolniuk kellett, hogy akár a közbeszerzési jogorvoslati szervek eljárásában is megállapítható lehet – bírság kiszabása mellett – a jogsértés.

Továbbá a jogkérdés megítélése során ugyancsak releváns, és közismert tény a beszerzés tárgyát képező földgáz árának utóbbi időszaki változékonysága, volatilitása, nagykereskedelmi forrásainak szűkössége, amely ezen beszerzési tárgy beszerzésének megvalósítását megnehezíti. Többek között ez a körülmény indokolta a keretmegállapodás többszöri módosítását, valamint erre hivatkozott a II. r. kérelmezett is a jelentős veszteségre is tekintettel.

Ezen körülmény nyilvánvalóan jelentősen megnehezíti a megalapozott és teljesíthető ajánlattételt.

A fentieket összességükben értékelve a Döntőbizottság egyetértett a kérelmező ajánlatkérővel abban, hogy a kérelmezettek közbeszerzési eljárásban megvalósított magatartása, ajánlattétele és hiánypótlása és ekként a közöttük lévő verseny a keretmegállapodás második részében látszólagos volt, az ajánlattevők nem törekedtek érvényes és nyertes ajánlattételre, hanem csak a Kbt. és a keretmegállapodásos előírásoknak formálisan megfelelő teljesítésére, ami a Kbt. rendelkezéseivel, céljával ellentétes.

37. A Döntőbizottság, mivel formálisan az ajánlattétel megvalósult, a kérelmezettek ajánlata az ajánlattételi határidőre benyújtásra került, a Kbt. 104. § (3) bekezdésének a sérelmét nem

állapította meg. Ugyanakkor a Kbt. céljával, a tisztességes verseny preambulumban rögzített alapkövetelményével ellentétes az ajánlattevők ezen látszólagos ajánlattétele, az a Döntőbizottság álláspontja szerint a Kbt. alapvető rendelkezéseivel: a Kbt. 2. § (1) bekezdésében előírt a verseny tisztasága alapelvével és a Kbt. 2. § (3) bekezdése szerinti jóhiszeműség és tisztesség alapelvével ellentétes.

38. A Döntőbizottság mindezekre figyelemmel a hivatalbóli kiterjesztés tárgyában a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapította a jogsértést, illetve egyéb jogkövetkezményként – a későbbiekben részletezettek szerint – bírságot szabott ki a kérelmezettekkel szemben.

39. A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

Az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja szerint a hatóság az eljárást megszünteti, ha az okafogyottá vált.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján a jogorvoslati kérelem tekintetében megszüntette, ugyanis a fent idézett bírósági iránymutatások alapján okafogyottá vált annak vizsgálata.

40. A Kbt. 165. § (4) bekezdése szerint „A (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a”.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

A Döntőbizottság álláspontja szerint a kérelmezettek súlyos jogsértést valósítottak meg azzal, hogy a Kbt. alapvető megkerülésével jártak el a tárgyi eljárásban.

Alacsonyabb összegű bírság kiszabását indokolja, hogy az adott – relatív alacsony értékű – közbeszerzési eljárás vonatkozásában a jogsértés ismételt tanúsítására nem merült fel adat, illetve, hogy viszonylag hosszú idő telt el a jogsértés megtörténte és a megismételt jogorvoslati eljárás megindítása között.

Magasabb összegű bírság kiszabását indokolta az a tény, hogy a kérelemben foglalt szándékos jogsértés kihatással bírt az eljárást lezáró döntésre, az eljárás eredményére, az nem reparálható. A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során figyelemmel volt a

jogorvoslattal érintett közbeszerzés tárgyára (földgázbeszerzés), amely általánosan kiemelt fontossággal bír.

A tárgyi közbeszerzés nem támogatásból valósul meg, így annak a bírság mértékére kihatása nincs.

E szempontokat összességében mérlegelve a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak.

41. A Döntőbizottság a költségek viseléséről az Ákr. 125. § (1) bekezdése és a Kbt. 151. § (8) bekezdése alapján rendelkezett.

Az Ákr. 125. § (1) bekezdése szerint, ha törvény eltérően nem rendelkezik, az eljárás költségeit az viseli, akinél azok felmerültek.

A Kbt. 151. § (8) bekezdése szerint, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet visszautasítja, vagy a jogorvoslati eljárást megszünteti, az igazgatási szolgáltatási díj a kérelmezőnek visszajár. A kérelem vagy egyes kérelmi elemek visszavonása esetén a kérelmező a fenntartott kérelmi elemekre figyelemmel és a külön jogszabályban meghatározottak szerint tarthat igényt az igazgatási szolgáltatási díj visszatérítésére.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás jogorvoslati kérelem tekintetében történt megszüntetése okán hívta fel a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy utalja vissza a kérelmező részére az általa megfizetett igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

42. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

43. A végzés elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése biztosítja. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdése b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. június 24.

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke

Gulyás Richárd sk
közbeszerzési biztos

Dr. Szathmári Réka sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelélül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Kérelmező/ajánlatkérő képviselője (elektronikus úton)
2. I. r. kérelmezett képviselője (elektronikus úton)
3. II. r. kérelmezett képviselője (elektronikus úton)
4. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium (elektronikus úton)
5. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (elektronikus úton)